

Orman ve Av

Yıl: 2014 / Mart - Nisan / Sayı:2

**23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE
ÇOCUK BAYRAMI KUTLU OLSUN!**

**18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ'NİN
YILDÖNÜMÜNDE ŞEHİTLERİMİZİ
SAYGIYLA ANIYORUZ...**

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR YAYIMLANIR.**

**Yıl: 2014 | Mart - Nisan | Sayı: 2 | Cilt: 91 |
ISSN 1302-040X**

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ**

**GENEL BAŞKAN
Fevzi KALELİ**

**SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Nihat ÖZ**

EDİTÖR

**Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN
ozden@karatekin.edu.tr**

YAYIN KURULU

Prof. Dr. İsmet DAŞDEMİR

Prof. Dr. Oktay YILDIZ

Doç. Dr. Cihan ERDÖNMEZ

Yrd. Doç. Dr. Nimet VELİOĞLU

Dr. Metin KARADAĞ

Dr. Ufuk COŞGUN

Dr. Erdal ÖZÜDOĞRU

Hüseyin AYTAÇ

İlhan TAŞ

Hülya KILIÇ

Yasemen BİLGİLİ

**Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.**

YÖNETİM YERİ:

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TUNA CAD. NO: 5 06410 KIZILAY/ANKARA**

TEL-FAKS

0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

ormancilarder@ttmail.com

bilgi@ormancilardernegi.org

BASKI

DÖNMEZ OFSET

GRAFİK TASARIM

Güngör GENÇ

KAPAK FOTOĞRAFLARI

Süleyman ALKAN

Editörden

Prof. Dr. Sezgin ÖZDEN

Orman Genel Müdürlüğü tarafından 13 Ekim 2013 tarih ve 28794 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “OGM Personelinin Atama ve Yer Değiştirme Esaslarına İlişkin Yönetmelik” yürürlüğe girdi. Bu Yönetmeliğe göre birçok meslektaşımızın çalıştığı yer değiştirilecek. Bazı meslek örgütlerimiz Yönetmeliğin yürürlüğünün durdurulması için dava açtılar. Diğer yandan, hukuki süreç devam ederken yapılacak uygulamalar geri dönüşü olamayacak, onarılması güç motivasyon yoksunluklarını da beraberinde ortaya çıkaracaktır. Gerekçesi “meslekte daha verimli ve adil bir çalışma ortamı yaratmak” olarak vurgulanan bu Yönetmelik oldukça negatif yönde etkiler yaratacaktır. Bunun göstergesi son bir kaç aylık dönemde tüm teşkilattaki meslektaşlar arasındaki huzursuzluk, isteksizlik ve güvensizlikte kendisini göstermektedir.

Yönetim biliminde, aynı yerde beş yıldan fazla yöneticilik yapmanın verimliliği düşürdüğünü biliyoruz. Ancak bahse konu Yönetmelik sadece yöneticileri değil, tüm personeli etkilemektedir. Ormanlık mesleği ülkemizde çok farklı ekosistemlerde yürütülen, deneyime dayalı bir meslektir. Yani ekosistemi tanımak ve anlamak için zamana ihtiyaç vardır. Uzun yıllar ekosistemi anlamak için çabalamış teknik personeli farklı bir ekosisteme tayin etmek sadece bilimsel bakımdan bile çok olumsuz sonuçlar doğuracaktır. Ayrıca Yönetmeliğin uygulanma sürecinde de bazı sıkıntılar olduğu görülmektedir. Bunların başında, sürecin şeffaf olmaması, demokratik işletilmemesi, sürece ilişkin standartların yokluğu, atamaya esas değerlendirmelerin dayanaklarının hukuki alt yapısının ilgili kamuoyunun bilgisine yeterince sunulmaması ve son olarak yapılan ön değerlendirmelerin inanılmaz şekilde yanlışlıklar içermesi olarak özetlenebilir. Şeffaf olmayan değerlendirmeler sonunda yapılacak tercihler için demokratik bir tercih ortamının oluşturulamamış olması (kimlerin hangi puanlarla nereleri tercih ettiğinin tüm ilgili kamuoyunca bilinmesi gerekliliği, hangi nitelikte kadroların açık, hangilerinin ne tür nedenlerle kapalı olduğu vb gibi) çok önemli eksikliklerdendir.

Yönetmelik bu haliyle Yüksek Yargı’dan dönecektir. Motivasyonu kaybolmuş meslektaşımızın verimli çalışabilmesi için yargı sürecinin bitmesi beklenmeden bu Yönetmelik geri çekilmeli, katılımcı bir anlayışla tartışılmalı ve uzlaşılı içinde kararlar verilmelidir.

İçindekiler

Editörden	1
Başyazı	2
Dünya Ormanlık Haftası Etkinlikleri	4
TOD İstanbul Şubesi 21 Mart Etkinlikleri	14
TOD Bursa Temsilciliğinin 21 Mart Etkinlikleri	16
TOD Denizli Temsilciliğinin	
Mart Ayı Etkinlikleri	17
TOD Antalya Şubesi 21 Mart Etkinlikleri	22
Orman Mühendisleri Odası	
45. Dönem Olağan Genel Kurulu Yapıldı	23
Bedeli Çanakkale’de	24
Yeni Anayasa Çalışmalarında Ormanlar ve Ormanlıkla İlgili Düzenlemelere İlişkin Taslakların ve Görüşlerin Değerlendirilmesi	25
Kesme’de HES Doğada S.O.S	37
1937’lilerin Son Çınarı: Eşref Soysal	47
Doğayla Olmak	49
Gün Dönümünde Giden Olmak...	52
Prof. Dr. Ali DEMİRCİ’yi kaybettik	54
Kalyoncu Arkadaşım!..	55
2013 Yılında Kaybettiğimiz Meslektaşlarımız	56
Yitirdiklerimiz	57

Fotoğraf: Bülent BOZ

Başyazı

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

Dünyanın kara alanlarının 3.792.176.000 hektarında orman bulunmaktadır. Yani Dünya yüzeyinin % 32'si ormanlarla kaplıdır. Türkiye'nin sahip olduğu tabiat şartları nedeniyle dünya ortalamasının çok üzerinde orman alanına sahip olması gerekirken bu oran sadece %26 civarındadır. Ülkemizde orman alanının önemli ölçüde arttırılması, mevcut ormanların korunması, kalitesinin ve verimliliğinin yükseltilmesi için her türlü tedbirin alınması gerekmektedir.

Ormanlar temiz su kaynağı sağlama, biyolojik çeşitliliğin korunması, küresel karbon döngüsündeki rolü (sera gazlarını emen ve atmosfere kendi salınımını engelleyerek karbon depoları olarak hareket ederler), taşkın kontrolü, toprak erozyonu ve çölleşmeyle mücadele dahil olmak üzere geniş bir hizmet yelpazesi sunar. İstikrarlı bir küresel iklim ve çevre korunmasında hayati rol oynamaktadır. Ormanlar bu nedenlerle yaşam için çok önemlidir.

Orman ekosistemlerinin korunması, iklim değişikliği direncinin azaltılması için önemlidir. Bu nedenlerle korunan alanlar (biyosfer rezervleri, milli parklar vb.) ormanların korunması için en verimli ve etkin seçeneklerden biri olarak kabul edilir.

Dünya nüfusunun artmasına paralel olarak, doğal kaynakların yanlış ve aşırı kullanımı, toprak su dengesinin bozulması, çevre kirliliği ve iklim değişiklikleri ve küresel iklimde gözlenen değişimler dünyamız için önemli tehdit oluşturmaktadır.

Bu tehlikeli gidişi engellemek için Kuzey yarımkürede ilkbaharın, Güney yarımkürede de sonbaharın başlangıç günü olan 21 Mart günü “Dünya Ormancılık Günü” olarak ilan edilmiştir. Ülkemizde de 1975 yılından beri Dünya Ormancılık Günü çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır. Ülkemizde ormanlar Anayasamızın 169 ve 170. maddeleri ile güvence altına alınmıştır. Ülkemizde, ormanların çok yönlü faydaları ve önemine ve Anayasal güvencelere rağmen orman alanlarında tahribat ve azalmaların devam ettiği görülmektedir.

- 6831 Sayılı Kanunun 2A ve 2B maddeleri ile ilgili olarak çıkarılan 6292 Sayılı Yasanın uygulanması
- Son yıllarda çıkarılan Maden Yasası uygulamasından kaynaklanan tahribatlar
- Akarsuların ticarileştirilmesi ve hidroelektrik santrallerin yoğunlaştırılması,
- Tabiatı Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik Yasası ile SİT’lerin, doğa koruma ve orman alanlarının yapılaşmaya açılması gibi düzenlemeler nedeniyle, tüm akarsu havzaları, SİT alanları, orman alanları zarar görmüş ve görmeye devam etmektedir.

Bütün bu olumsuzlukların, ormanlara verdiği tahribatlardan ders alınması gerekirken, tahribatları daha da arttıracak yeni yasa ve yönetmelik değişiklikleri ile aynı yolda devam edilmektedir.

- 28.01.2013 tarihinde Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilerek TBMM’ne sunulan; “Orman Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun

Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı”, ile ormandan yer kazanılmakta ve orman alanlarının yapılaşmaya açılmasının önü açılmaktadır.

- Orman Kanunu’nun 16. Maddesinin Uygulama Yönetmeliği, 17/3 ve 18. Maddelerinin uygulama yönetmeliği yeniden düzenlenerek 18 Nisan 2014 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliklerle orman alanlarında her türlü yapılaşmanın önü açılmaktadır. Ormanların korunması ve devamlılığının sağlanması ilkeleri yok edilmektedir.
- Milli Parklar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe sokulmuştur. Yönetmeliğinin 5inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen bent ile ‘...uzun devreli gelişme planı/gelişme planı şartı aranmaz...’ ibaresi eklenmiş, korunan alanlarda talep edilen yapılaşmalara kolaylık sağlanmış, planlamanın önemi azaltılmıştır.

Ormanlar ve ormancılık faaliyetlerini olumsuz etkileyecek düzenlemelerin ve uygulamalarının durmayacağı ve devam edeceği anlaşılmaktadır.

Orman varlığımızın arttırılması, bozuk orman alanlarının iyileştirilmesi, erozyonun önlenmesi, küresel ısınma ve iklim değişikliğinin ülkemiz üzerindeki etkilerinin en aza indirilmesi, yaşanabilir bir çevre oluşturulması gibi, bozulan doğal dengeyi yeniden tesis etme ana gayelerine ulaşmanın, belirtmeye çalıştığımız düzenlemelerle daha da zorlaştığı görülmektedir. Bindığımız dalı kesmekteyiz. Bu gidişe artık bir dur deme zamanı gelmiş de geçmektedir.

Tüm üyelerimiz ve meslektaşlarımızın Dünya Ormancılık Günü’nü kutlarız.

TOD 17-23 Mart 2014

Dünya Ormancılık Haftası Etkinlikleri

17-23 Mart 2014 Dünya Ormancılık Haftası Etkinlikleri

17 Mart Saat 10.00 - Anıtkabir’de çelenk koyma töreni

Saat 12.00 – Sivil toplum örgütleriyle basın açıklaması

18 Mart – İlkokullarda etkinlikler

19 Mart Saat 16.00 – Mustafa BALBAY ile söyleşi ve imza günü

21 Mart Saat 19.00 – Yeşil gece kokteyl ve yemek

22 Mart Saat 11.00 – Fidan dağıtımı

Saat 13.00-16.00 Sokak sanatları ve canlı heykel gösterisi

Saat 17.00-19.00 Konferans- Prof.Dr.Cantürk GÜMÜŞ

“Osmanlıdan bugüne ormancılık politikaları ve güncel sorunlar”

23 Mart Saat 15.00-18.00 Şiir ve müzik dinletisi

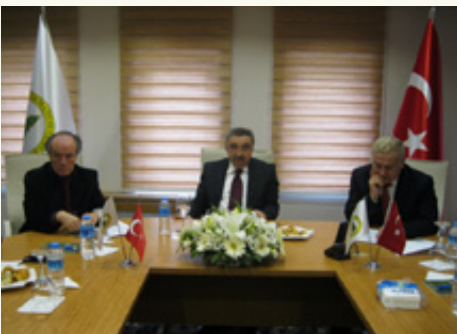
ANITKABİR ZİYARETİ

Her yıl Ormancı Meslek Örgütleri adına dönüşümlü olarak Dünya Ormancılık Günü'nde gerçekleştirilen Anıtkabir'e çelenk konulması 17 Mart 2014, Saat 10.00'da Orman Teknikerleri Derneği Gn. Bşk. Sn. Kemal KAYA Başkanlığındaki heyet ile gerçekleştirilmiştir.

BASIN AÇIKLAMASI

17 Mart 2014, Saat 12.00' de TOD Yönetim Kurulu Toplantı Salonunda; aşağıdaki Sivil Toplum Kuruluşu yetkililerinin katılımı ile basın açıklaması yapılmıştır. Toplantıya medya ve basından Ulusal Kanal, Aydınlık Gazetesi temsilcileri katılmışlardır.

BASINA VE KAMUOYUNA

Ülkemizde 1976 yılından beri 21 Mart'lar "Dünya Ormancılık Günü" ve bu günün içerisinde bulunduğu hafta da "Orman Haftası" olarak değerlendirilmektedir.

Son yıllarda iyice hızlanan orman tahribatı, dünyanın her tarafında toprak erozyonu, bazı flora ve fauna türlerinin yok olması, toprak veriminin azalması ve atmosferimizdeki karbondioksit dengesinin bozulması gibi çok ciddi problemlere sebep olmaktadır. Hızlı nüfus artışı, kırsal kesimlerdeki fakirlik, teknolojik gelişmeler ormansızlaşmayı beraberinde getirmektedir. Ülkemizde bu nedenlerin yanında ayrıca şuursuz ve kısa vadeli ekonomik programlar için çıkarılan Maden Yasası, 2/B olarak bilinen 6292 sayılı yasa, akarsuların ticarileştirilmesi ve HES (Hidroelektrik santralleri)'lerin artması, Meclis gündeminde olan 6831 Sayılı Orman Kanunu Değişikliği Yasa Tasarısı, Tabiatı Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik Yasası ile Sitlerin, doğal koruma alanlarının, milli park ve tabiat anıtı vb. orman alanları talana açılmış veya açılmaya çalışılmaktadır.

Hükmü Şahsiyeti Haiz Amme Müesseselerine Ait Ormanlar statüsünde olan ODTÜ ormanlarına yapılan yol hukuka aykırı olarak yapılmıştır. Başbakanlık Sarayı için Atatürk Orman Çiftliği'nin 1. Derecede Sit Alanı statüsünün 3. Sit alanına çevrilmesi kararının Mahkemece iptal etmiş olmasına rağmen inşaatı hala devam etmektedir.

Günümüzde rant sağlamak için ekonomi, gelişim ve dönüşüm söylemleriyle kırsalda ekosistemler, şehirlerde yeşil alanlar yağmaya kurban gitmektedir. 3. köprü ve havalimanı için İstanbul Kuzey Ormanları, Akdeniz'de Alakır vadisi ve Ahmetler Kanyonu, Doğu Anadolu da Tortum vadisi Karadeniz'de nerdeyse bütün dereler HES'ler için kurban edilmek isteniyor veya edilmiş. Son çıkarılan Maden Yasası ile Kazdağları çığlık çığlığa.

Ülkemiz ormanlarında ve yeşil alanlarında tahribatlar, yok etmeler ve kanunsuz uygulamalar çoğalmışken siyasi iktidar "Dünyanın en çok ağaçlandırma yapan ülkesiyiz, orman varlığımız artmakta, yapılan tahribatlarda Üstün Kamu Yararı varmış gibi gösterilerek söküyoruz söktüğümüzü başka yere diyoruz, kesiyoruz ama yerine çok daha fazlasını diyoruz vs." gibi söylemleri ile orman kıyımlarını ve şehirlerde yeşil alanların yok edilmesini gizlemek istemektedir.

Ormancılık meslek örgütleri olarak; orman ve çevreye duyarlı ve korumacı her türlü davranış biçiminin, ülkemiz ve dünya insanların yaşadıkları yere sahip çıkma bilincinin, çabaların geniş kapsamlı ve kalıcı kılmaya çalışmaktayız. Çocuklarımızın; yeşili yağmalanmış, toprakları verimsizleşmiş, suları kirli, havası zehirlenmiş, yaban hayvanları azalmış, kuşları, böcekleri, balıkları yaşam savaşı veren, iklim koşulları alt üst olmuş bir dünyada yaşamayı hak etmediklerine inanmaktayız. Ülkemizin ve dünyanın yaşadığı büyük iklim değişimleri, sel, çığ felaketlerinin boyutlarının bu denli şiddetli olmasının nedenlerinin başında orman ve çevre koşullarının bugüne dek göz ardı edilmesinin yattığını düşünmekteyiz.

Bu nedenle; Orman Haftasında bir kez daha, başta basın-yayın olmak üzere tüm halkımızı ülkemizin taşına, toprağına, havasına, suyuna, ORMANLARINA sahip çıkmaya çağırıyoruz. 21.03.2014

Ormancı Meslek Kuruluşları Adına
Türkiye Ormancılar Derneği Genel Başkanı
Fevzi KALELİ

- Türkiye Ormancılar Derneği
- TMMOB Orman Mühendisleri Odası
- ORKOOP (Türkiye Ormancılık Kooperatifleri Merkez Birliği)
- Emekli Ormancılar Derneği
- Yeşil Türkiye Ormancılar Derneği
- Orman Teknikerleri Derneği
- Kırsal Çevre Derneği
- Tarım Orkam-Sen
- Tarım Orman İş
- Türk Tarım Orman-Sen

İLKOKULLARDA ETKİNLİKLER

Özellikle ilkokul seviyesindeki öğrencilere yönelik "orman ve ormancılık" konularında eğitim ve bilinçlendirme yapılması kapsamında, ana teması "orman ağaçları, ormanda yaşayan canlılar ve yaşam alanları" olan oyun seti ve hikâye anlatımlı boyama kitabı çalışmaları tamamlanmıştır.

Adı geçen eğitim seti en kısa zamanda basılarak Şube ve Temsilciliklerimize gönderilecektir.

SAYIN MUSTAFA BALBAY İLE SÖYLEŞİ VE İMZA GÜNÜ

19 Mart 2014 tarihinde saat 17.00-18.00 saatleri arasında TOD konferans salonunda İzmir Milletvekili ve Gazeteci Sn.Mustafa BALBAY ile söyleşi ve kitap imza günü düzenlenmiştir.

Sayın BALBAY, Köşe yazarlığı yaptığı zamanlarda her hafta bir gün mutlaka çevre ve sorunları ile ilgili yazılar yazdığını belirterek bu günden itibaren kendisinin ormancı dostu olarak kabul edilmesini ve TBMM'de kendisinin orman ve ormancılarının sorunlarını takip edeceğini belirtmişlerdir.

Söyleşinin ardından Sayın BALBAY'ın kaleme aldığı kitapların imza töreni yapılmış, üyelerimizin ve vatandaşlarımızın büyük bir ilgi gösterdiği görülmüştür.

AĞAÇ YAPRAKLARINDAN RESİM SERGİSİ

20-21 Mart 2014 tarihleri arasında TOD binası 3. katında, Üyemiz Sayın Atila KURMUŞ tarafından hazırlanan, orman ağacı yapraklarından yapılan tablolar sergilenmiştir.

FİDAN DAĞITIMI

Dünya ormancılık haftası nedeniyle 22 Mart 2014 tarihinde derneğimiz binası önünde 500 adet tüplü fidan dağıtımı gerçekleştirilmiştir. Vatandaşlarımızdan büyük ilgi gören bu etkinlikte fidanların dağıtımı kısa bir süre içerisinde tamamlanmıştır.

SOKAK SANATÇILARI CANLI HEYKEL GÖSTERİLERİ

22 Mart 2014 tarihinde 13.00-16.00 saatleri arasında, İzmir Sokak Sanatları Organizasyon ekibi tarafından Ankara'nın yaya trafiği en yoğun olan TOD Binası önünde ve Sakarya Caddesinde canlı heykel gösterileri gerçekleştirildi. 3 Saat süreyle gerçekleştirilen etkinliğe Ankaralı doğaseverler yoğun bir ilgi gösterdi.

Canlı Heykel gösterilerinde; orman yangınları, doğa tahribatı, HES'ler ve nükleer santraller, yaban hayvanlarının yok edilmesi temalarını işlenmiştir.

ANILARIMIZ HEP BÖYLE KALSIN...

21 Mart Dünya Ormancılık Günü
Kutlu Olsun

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
"Türkiye Ormancılığında 90 Yıl"

REKLAM PANOLARI

Ankara-Çankaya Belediyesi ile işbirliği yapılarak
Çankaya Belediyesi'ne ait billboardlarda 17-23
Mart 2014 tarihleri arasında,

- Anılarımız hep böyle kalsın,
 - Ülkemizde meydana gelen orman yangınları,
 - Mayalardan değil madenlerden kalan,
 - Orman yoksa su yok, su yoksa hayat yok,
- Temalı afişler bir hafta boyunca sergilenmiştir.

"OSMANLIDAN BUGÜNE ORMANCILIK POLİTİKALARI VE GÜNCEL SORUNLAR" KONFERANS

Prof.Dr.Cantürk GÜMÜŞ

22 Mart 2014 tarihinde TOD konferans salonunda Sayın GÜMÜŞ tarafından konferans verilmiştir.

1839 yılında başlayan Orman teşkilatı ve yönetiminin bugüne kadar geçen sürede geçirdiği değişimler, yönetim anlayışı, faaliyet çeşitleri, orman ve ormancılığa yaklaşım, orman-insan ilişkisi, yasal düzenlemeler ve bunlardaki değişimler, teşkilat yapısı, politikanın ormanlara etkisi vb. konularda fotoğraf ve tarihi belge destekli sunum ve açıklamalarda bulunmuşlardır.

YEŞİL GECE KUTLAMALARI

Dünya Ormanlık Günü etkinlikleri kapsamında geleneksel Yeşil Gece 21 Mart 2014 Cuma günü Ankara Rixos Otelde gerçekleştirilmiştir.

Geceye Dernek üyeleri, eş ve çocukları, sivil toplum kuruluşları temsilcileri ve ormancı meslek örgütlerinden yaklaşık 400 kişi civarında katılım sağlanmıştır.

Geleneksel Yeşil Gecemizde, Belgrad ormanları ile ilgili haberler yapan ve 'Belgrad ormanları ile vedalaşın' diyen Hürriyet gazetesinden, Gazeteci Sn. Melis ALPHAN'a, 'Doğa koruma sivil inisiyatif olmadan arzu edilen noktaya gelemeyiz' diyen GEF Küçük Destek Programı (SGP) Türkiye Ulusal Koordinatörü Sn. Gökmen ARGUN'a, Ormanların korunması konusunda çalışmalar yapan çıkartılmak istenen Tabiatı Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik Yasa tasarısı için 'tabiatı bozuk yasa' diyen Atlas Dergisine, Doğa koruma çalışmaları yaşamının önemli bir parçası olan Türkiye Tabiatını Koruma Derneği Başkanı Sn. Yunus ENSARİ'ye, Biyoçeşitlilik için ülkemizin jeolojik mirası korunmalıdır diyen ve bu konuda çalışmalar yapan Sn. Mutlu GÜRLER'e, Ormanlık çalışmalarında özveriyle yarım asırdır var olan ve hala ormanların korunmasında çalışmalarına devam eden Sn. Yaşar İNAN'a, 'Neoliberal politikalar ormanların içini boşaltıyor' diyen Kanal B 'den Sn. Emre SAKLICA'ya TOD Geleneksel "Sözüm var" ödülleri verilmiştir.

Dernek Başkanı Sn. Fevzi KALELİ “Yeşil Gece” açılışında yaptığı konuşmasında günün önemine atıfta bulunarak bazı konulara değinmiştir. Ülkemizde orman tahribatının en önemli unsurunun yasalar çıkarılarak yapıldığını vurgulamıştır. Maden Yasası, 2/B olarak bilinen 6292 sayılı yasa, akarsuların ticarileştirilmesi ve HES (Hidroelektrik santralleri)’lerin artması, Meclis gündeminde olan 6831 Sayılı Orman Kanunu Değişikliği Yasa Tasarısı, Tabiatı Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik Yasası ile Sitlerin, doğal koruma alanlarının, milli park ve tabiat anıtı vb. orman alanlarının tahribatına neden olunmaya devam edilmekte olduğunu belirtmiştir.

ŞİİR VE MÜZİK DİNLETİSİ

Derneğimiz çalışmalarının sanat ve sanatçılarla diyalog kurarak sanat çevrelerinde de tanıtılması ve katkılarının sağlanması, aynı zamanda Derneğimizin sanat ve sanatçılara verdiği önem nedeniyle 23 Mart Saat 15.00-18.00 de TOD Konferans salonunda üyelerimizin yoğun ilgi gösterdiği Şiir ve müzik dinletisi yapılmıştır.

Programı,

Ses Sanatçıları; Figen GENÇ, Raci AKÇA, Tahsin BAŞBUĞA, Hüseyin ERDOĞAN, Didem KARSLI, Hakkı DOĞSAN, Şairler; Olgun ŞENSOY, Abdullah ORAL, Hasan SERTKAYA, Mete ALPSAR, Durcan YAŞACAN, Haydar ÜNAL, Tiyatro Sanatçısı; Halil ESEN ve Pantomim Sanatçısı; Ünal PEKEL katılmışlardır.

TOD İSTANBUL ŞUBESİ 21 MART ETKİNLİKLERİ

Dünya Ormancılık Haftası nedeniyle, TOD Marmara Şubesi, Dernek Binası önünde “Fıstık çamı fidanı”, Genel Merkez tarafından bastırılan “Orman Takvimi” ve “Orman ve Av” dergisi dağıtılmıştır.

25 Mart 2014 tarihinde konuşmacı olarak Prof. Dr. Tanay Sıtkı UYAR'ın katıldığı **“Enerjide Çözüm- Enerjinin Etkin kullanımı ve %100 Yenilenebilir Enerji”** konusunda konferans verilmiştir. Konferans sonucu olarak, Türkiye'nin Nükleer atık deposu haline getirilmemesi gerektiği, Nükleer enerjiye gereksinimi olmadığını, fosil yakıt santrallerinden vazgeçilmesi gerektiğini, Enerjide gerçekten en az payı olan hidroelektrik santrallerinin yapılmaması gerektiğini, suyun tarımda ve içme suyu olarak kullanılmasının daha doğru olacağını, Güneş ve rüzgâr enerjisinin gereksinimi karşılayacağını, bunun için yeterli teknoloji ve kaynağın bulunduğunu belirtmiştir.

Yoğun bir katılımın gerçekleştiği sunumun ardından, düzenlenen kokteyl ile program sonlandırılmıştır.

TOD MARMARA ŞUBESİ

TOD İZMİR TEMSİLCİLİĞİ 21 MART ETKİNLİKLERİ

TOD İZMİR Temsilcisi Altan YALÇIN tarafından 17.03.2014 tarihinde; Orman haftası Etkinlikleri kapsamında, Karşıyaka Özgiller Dalan İlkokulu 1. sınıf öğrencileri Karşıyaka Orman Fidanlığında gezdirilerek, tohumdan nasıl fidan oluştuğu ve fidan konusunda bilgilendirilmişlerdir.

TOD BURSA TEMSİLCİLİĞİNİN 21 MART ETKİNLİKLERİ

OKULLARIMIZDA ÇEVRE VE ORMAN KONULU SUNUMLAR

21 Mart Dünya Ormancılık günü ve haftasında Bursa'da slayt eşliğinde ORMAN VE İNSAN konulu sunumlar yapıldı.

Devlet okullarından; Çimento Fabrikası İlk Öğretim, Nesri-Fuat Bursalı İlk öğretim okullarında, Osman Gazi Kız Meslek Lisesinde,

Özel Okullardan; Bahçesaray ve TED kolejlerinde yapılan sunumlar ilgiyle izlendi.

Çocuklarımızın sunumlar sonrasında aralıksız soruları görülmeye değerdi. Genellikle, 20 dakika sunum, 25 dakika soru sormayı programladık. Her okulda sorularına zaman yetmedi

Okul Yönetimleri memnuniyetlerini belgelerle somutlaştırdılar.

Çevreye, çevre sorunlarına duyarlı ve ilgili pırıl pırıl bir neslin geldiğini görmenin hazzı ve mutluluğunu yaşadık.

TOD DENİZLİ TEMSİLCİLİĞİNİN MART AYI ETKİNLİKLERİ

YAYLA GÖLÜ SULAK ALANINA GEZİ: (Süleymanlı köyü-BULDAN) 09.03.2014

Buldan İlçesi Süleymanlı Köyü yakınında bulunan Ramsar sözleşmesi ile A-sınıfı sulak alan listesine dahil edilen Yayla Gölü, **1. derece doğal sit alanıdır**. Göl çevresi birinci bonitet Karaçam ormanı ile çevrili olup Denizli'nin en önemli koruma alanlarından biridir.

TOD Denizli temsilciliğince Türkiye Ormancılar Derneğini tanıtmak amacı ile Yayla Gölü Sulak Alanı ile Karaçam ormanı ekosistemini tanıtmak amacıyla gezi düzenlemiştir. Geziye Denizli ve Salihli İlçesinde faaliyette bulunan 4D VE SARDES çevre dernek ve grupları ile birlikte yaklaşık 100 kişi katılmıştır. Kumanyalarımız yöredeki işletmelerden temin edilmiştir. Gezi dönüşü Buldan evleri ve tekstil müzesine ziyarette bulunulmuştur.

BOZDAĞ KAYAK MERKEZİ VE SEDİR ORMANLARI GEZİSİ : (16.03.2014)

Denizli'de yeni faaliyete geçen Bozdağ kayak tesisleri, Tavas ilçesi Nikfer (Konak) beldesi sınırları içindedir. Sedir ağaç türünün iç Egede doğal yayılışının en son batı noktası Bozdağ'dır. Anıt ağaç özelliği taşıyan Sedir ağaçlarının bulunduğu yerdir. Denizli Zirve Doğa grubu, NİKADOS ve Nikfer Belediyesi ile birlikte organize edilen gezide Dağ ekosistemi Karaçam+Ardıç+ Sedir ağacı anlatılmış ve Türkiye Ormancılar derneğinin tanıtımı yapılarak TOD logosu tişört dağıtılmıştır. Gezi dönüşü Nikfer beldesindeki Müze ve otantik Nikfer evi gezilmiştir.

Orman ve Av / Mart - Nisan 2014

21 MART DÜNYA ORMANCILIK GÜNÜ ETKİNLİKLERİ : (21.03.2014)

Yeşil Gece: Orman Mühendisleri Odası Denizli şubesi tarafından duyurusu yapılan Yeşil Gece etkinliğine Türkiye Ormanlılar Derneği Denizli Temsilciliği geceye paydaşları ile birlikte kurumsal olarak katılmış ve Derneğimiz adına çiçek gönderilmiştir.

21 MART DÜNYA ORMANCILIK GÜNÜ EĞİTİM SUNUMLARI:

Denizli'deki okullarda orman ve çevre konularını içeren video ve slayt sunumlar yapılmıştır. İlk öğretim öğrencilerine Orman Fidanlık Müdürlüğünden alınan fidanlar dağıtılmış ve temsilciliğimizce yaptırılan TOD logolu tişört dağıtılmıştır.

PEV İLKÖĞRETİM OKULU : (20 .03.2014)

TEKİN AD ANADOLU LİSESİ:

- DENİZLİ ANADOLU LİSESİ

- BULDAN TERZİOĞLU İLKÖĞRETİM OKULU
(26 Mart 2014)

**EMSAN
İLKÖĞRETİM
OKULU :**

ORNAZ DERESİ VADİDE PİKNİK VE KAHVALTI: (6 Nisan 2014)
(ÇAĞDAŞ YAŞAMI DESTEKLEME ÇYDD +TOD ÜYELERİ + TMMOB+YEREL BASIN)

KARTAL GÖLÜ TABİATİ KORUMA ALANI GEZİŞİ: (13 Nisan 2014)
(DENDAK+TOD)

HONAZDAĞI MİLLİPARKI GEZİŞİ: 19 MAYIS 2014
(ZİRVE+TOD)

AKDAĞ TABİAT PARKI GEZİŞİ: (04.04.2014)

DOĞA20+TOD

TOD Denizli
üyelerimiz Ornaz
vadisinde

TMMOB
Denizli temsilcisi
ve OMO Denizli
Şube başkanı.
ÇYDD Denizli
Şube başkanı

ORNAZ DERE VADİSİ ETKİNLİĞİ

Türkiye Ormancılar Derneği Denizli temsilciliği 2014 yılı onaylı iş programı çerçevesinde Dernek tüzüğü, stratejik planı ve 54. dönem çalışma programındaki amaçlarına uygun olarak Dernek üyeleri ve sivil toplum kuruluşları ile bir dizi etkinlik planlamış ve gerçekleştirmiştir. Bunlardan 6 Nisan 2014 Pazar günü Dernek üyelerimiz ve eşleri (26 kişi) ile Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği genç üyelerinden 50 kişi, Orman Mühendisleri Odası şubelerinden 4 kişi, TMMOB Denizli temsilcisi ve Baro üyelerinden 5 kişi olmak üzere toplam 85 kişinin katılımıyla Ornaz Vadisi Orman Alanında kahvaltı ve piknik düzenlenmiştir. Katılımcılar ulaşımı kendi olanakları ile sağlamışlardır.

Genç katılımcılara ağaç, orman, vadi ve dağ ekosistemi anlatılarak orman içinde gezi düzenlenmiştir.

TOD ANTALYA ŞUBESİ 21 MART ETKİNLİKLERİ

BATI AKDENİZ ŞUBESİNDEN HABERLER

23 Şubat 2014 tarihinde Phaselis için tepkilerini dile getirmek isteyen insanlar; Phaselis'te gerçekleştirilen mitingde birlikteliklerini, güçlerini, düşüncelerini paylaştılar. Yapılanlara artık dur demek istediklerini belirttiler.

Türkiye Ormancılar Derneği Batı Akdeniz Şubesi yönetim kurulu ve üyelerinin katılımları ile 21 Mart Dünya Ormancılık Günü çerçevesinde Antalya Cumhuriyet Meydanındaki Atatürk Anıtına birlikte çelenk koymuşlardır. Geleneksel “Yeşil Gece” kutlaması da Dernek üyelerimizin katılımlarıyla 22 Mart 2014 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Bölgemizde yaşanan HES uygulamalarından birisini de Antalya ili Manavgat ilçesi Ahmetler köyünde yer alan Ahmetler Kanyonunda gerçekleştirilmek istenmiştir. Bu uygulamaya köy liderleri ve yöre halkı çok büyük bir direniş göstererek karşı çıkmışlardır. Bu süreçte, Prof. Dr. M: Doğan KANTARCI da yörede birkaç gün kalarak incelemelerde bulunmuştur. Derneğimizin şube yönetimimin de katılımları ile gerçekleştirilen incelemeler sonucunda Sayın KANTARCI, dernek merkezimizde “Basın Söyleşisi” gerçekleştirmiştir.

Orman Mühendisleri Odası 45.Dönem Olağan Genel Kurulu Yapıldı

TMMOB Orman Mühendisleri Odası (OMvmO) 45.Olağan Genel Kurulu 12-13 Nisan 2014 tarihlerinde Oda Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Delegelerin, sivil toplum örgütleri ve davetlilerin katıldığı toplantıda Derneğimiz Genel Başkanı Fevzi Kaleli de bir konuşma yapmıştır. Sayın Kaleli konuşmasında, Derneğimizin TMOBB'un kuruluşunda üstlendiği aktif rolden söz ederek OMO'nun misyonunun öneminden bahsetmiştir. Meslek ve meslektaşın yaşadığı sorunlardan bahseden Sayın Kaleli, mesleğin ve meslektaşın yaşadığı sorunlarla baş edebilmek için kurumsallaşmanın gerekliliğinden önemle bahsetti. Kaleli konuşmasına şöyle devam etti:

Ülkeyi 12 yıldır yönetim anlayışa baktığımızda dar kadroculuğun hakim olduğu, üniversite mezunu işsizlerin giderek katlandığı, yasa tanımayan dayatmacı bir zihniyetin hüküm sürdüğünü açık bir şekilde söyleyebiliriz. Aynı yönetim anlayışının ormancılıkta da sürdüğünü, sürekli yasalarda ve idari yapılarda yapılan değişikliklerle, ormanlarımıza ekolojik taşıma kapasitesinin üzerinde işlevler yüklenmekte, adeta ormanların içerisi boşaltılmaktadır. Ormancılık mevzuatımız defalarca ormancılığın aleyhine değiştirilmiştir. Yeni mezun meslektaşlarımızın sürekli artan işsiz orman mühendislerine katıldığı ve bu sorunun çözümü için bir şey yapılmadığını görüyoruz. Sayın Kaleli, ormancılık örgütünün yönetim kademesinde yaşanan sorunlara değinirken, diğer bir önemli konunun ise hükümetin 12 yıllık iktidar süresince sorgulayan, konusunda uzman yöneticiler yerine *görmedim, duymadım, bilmiyorum* anlayışını benimseyen ve söyleneni yapan idareci profillerinin

ön plana çıktığının üzülmekte olduğunu belirtmiş, mesleğimiz ve meslektaşımız için devam etmekte olan zor günlerin bir an önce aşılması dileği ile sözlerine son vermiştir.

12 Nisan Pazar günü Genel Merkez Yönetim ve Oda Organları için yapılan seçimlerde "Meslekte Birlik Grubu Aday Listesi" tek liste olarak yer almıştır.

22 Haziran 2004
Sayfa 2

Cumhuriyet

OLAYLAR VE GÖRÜŞLER

Bedeli Çanakkale'de...

Erol ERTUĞRUL *Hukukçu*

Bedeli Çanakkale ile ödenen, sahte yüz (100) liralık bugün Ankara'da Emniyet Genel Müdürlüğü Müzesi'nde.

Ülkemizin tam bağımsızlığına sahip çıkmak, yayılmacı ve sömürgeci güçlerden ülkemizi korumak hepimizin baş görevidir. Özellikle içerisinde bulunduğumuz dönemde, bir yandan özelleştirme adı altında ekonomik kaynaklarımızın kurutulmasına, öte yandan Büyük Ortadoğu Projesi (BOP) adı altında yurdumuzun, yabancı egemenliğine teslim edilmesine tüm gücümüzle karşı durmalıyız. Başta büyük Atatürk olmak üzere, tüm Kuva-yı Milliye'cilere ve geçmişte bu topraklar için gözlerini kırıncıdan yaşamını verenlere, kısacası şehitlerimize karşı borcumuz budur. Bunun için de öncelikle geçmiş iyi bilmemiz ve bu toprakların neler karşılığında bize bıraktığını iyi öğrenmemiz gerekmektedir. Çanakkale Savaşları sırasında, yurdumuzun dört bir köşesinden on binlerce gencimiz yayılmacı ve sömürgeci güçlere karşı yanan bir direniş gösterdiler. Daha yaşamadan öldüler, ama sömürgecilere yol vermediler. İstanbul Erkek Lisesi'nin öğrencileri Çanakkale Savaşlarına gönüllü yazılırlar ve bu öğrencilerin çoğu bu savaşlarda şehit olurlar. İstanbul Erkek Lisesi, yaralıları için hastaneye çevrilir ve o nedenle okulun duvarları sarıya boyanır. Öğrencilerinin şehit olması nedeni ile duvarlara siyah bayrak asılır. Bugün İstanbulspor Kulübü'nün renklerinin sarı siyah olması bundandır. Aynı tarihte, İstanbul Tıp Fakültesi'nin 141 öğrencisi de, Çanakkale Savaşlarına gönüllü yazılırlar. Ve hepsi şehit olurlar. O yıl İstanbul Tıp Fakültesi mezun veremez. Mezuniyet defterine, "Okulumuz öğrencilerinin tümü Çanakkale Savaşlarında şehit olduklarından, fakültemiz bu yıl mezun verememiştir" notu düşülür.

Mehmet Muzaffer, Galatasaray Lisesi mezunudur. Yirmi yaşındaki bu delikanlı Çanakkale Savaşlarına ihtiyat zabiti, yani yedek subay olarak katılmıştır. Mehmet Muzaffer, 1916 yılında Çanakkale'ye vardığında, sömürgeci ve yayılmacı güçler yenilgiye uğramış ve büyük ölgede çekilmişlerdir. Zaman zaman, savaş gemilerinden ve uçaklardan bombalamalar

sürmektedir. Çanakkale'deki birliklerimiz, Kafkas, Irak ve Filistin cephelerine gönderileceklerdir. Bu nedenle de eksikler tamamlanmaktadır. Mehmet Muzaffer'e birliğin kamyon ve otomobil lastiği ve öbür eksikliklerini tamamlamak üzere İstanbul'a, Erkân-ı Harbiye'ye (Genelkurmay Başkanlığı) gitmek görevi verilir. O yıllarda İstanbul'da kamyon ve otomobil az rastlanır şeylerdi. Bunların, lastik gibi yedek parçaları ise, ancak karaborsada bulunabilecek araç gereçlerdi. Mehmet Muzaffer, İstanbul'da aradığı şeyleri, Karaköy'de Yahudi bir tüccarda bulur. Ancak, Genelkurmay'daki yetkili yarbay, Mehmet Muzaffer'in, yazılı bu istemlerine karşın, "Biz askerın ayağına postal, sırtına kaput alacak parayı bile bulamıyoruz. Araç lastiği için parayı nereden bulacağız?" yanıtını verir. Mehmet Muzaffer, görevini mutlaka yerine getirecekti. Bu araçlara birliğinin gereksinimi vardı.

Sanat eseri 100'lük...

Yahudi tüccara gider, parayı altın olarak değerli kâğıt para olarak, ancak yarın sabah erkenden getirebileceğini ve emanetlerin hazır edilmesini söyler. O tarihlerde, Osmanlı'da elli liralık banknotlar bulunmaktaydı. Mehmet Muzaffer'in alacakları ise elli banknottan fazla tutuyordu. O gece, Karaköy kırtasiyecilerinden, banknot basımında kullanılan kâğıtlardan ve mürekkeplerden alarak sabaha kadar çalışıp bir yüzlük banknot yapar. Osmanlı'da yüzlük banknot yoktu, ama Muzaffer'in başka da çaresi yoktu. Sabah erkenden gün doğarken Yahudi tüccarın yanına gittiğinde, oto lastikleri ve öbür araç gereçler hazırlanmıştı. Yüzlük banknotu verir ve alacaklarını alır. Gemiyi yükleyip Çanakkale'deki görevinin başına döner. O tarihlerde banknotların üzerinde, "Bedeli Dersaadet'te altın olarak ödenecektir" yazısı bulunuyordu. Yani bu banknotu Osmanlı Bankası'na götürürler, bedelini altın olarak alırlardı. Mehmet Muzaffer ise, banknotun üzerine "Bedeli Çanakkale'de altın olarak ödenecektir" biçiminde yazmıştı. Burada, Muzaffer'in, Çanakkale'de, şehitlerimizin altından da değerli kanlarından söz ettiğini düşünmekteyiz.

Yahudi tüccar, üç gün sonra, Osmanlı Ban-

kası'na gider, ancak banknotun sahte olduğunu öğrenir. Oysa ki bu banknot sahtedir ama 'gerçek bir sanat yapıtı'dır. Çünkü, o dönemdeki kıt olanaklarla, bir gecede böylesine aslına benzeyen bir banknotu yapmak, gerçek bir sanat olayıdır. Durum İstanbul'da duyulur. Şehzade Abdülhalim Efendi, Yahudi tüccarı çağırır, elinden eşi bulunamayan yüzlük banknotu alır, yerine yüz altın verir. Ve bu banknot parayı İstanbul Polis Okulu'ndaki Emniyet Müzesi'ne armağan eder. Bu banknot para bugün Ankara'da Emniyet Genel Müdürlüğü'nün müzesinde bulunmaktadır.

Mehmet Muzaffer, birliği ile birlikte Sina Cephesi'ne gider, Gazze Savaşları'na katılır. 1917 yılının haziran ayında, İstanbul'daki bir arkadaşına yazdığı mektupta, "kolundan yaralandığını, hastanede olduğunu, yakında cepheye döneceğini, madalya aldığını, buna sevindiğini ancak savaşta kollarını, bacaklarını kaybeder arkadaşlarının madalya almaları ne kadar yerinde ise, aldığı küçük yaradan ötürü kendisine verilen madalyanın yerinde olmadığını" belirtir. Muzaffer, cepheye geri döner ve bu savaşlar sırasında, son askeri ile birlikte, düşmanla boğaz boğaza savaşarak şehit olur. Bizlere bu güzel yurdu canları karşılığında bırakan, Çanakkale'de şehit olmuş, Kurtuluş Savaşımızda şehit olmuş, tüm Mehmet Muzaffer'lerimizi bir kez daha saygıyla anıyoruz. Ve şimdi soruyoruz, geçmiş kuşakların kanları, canları karşılığında bağımsızlığını kazanmış bu güzel yurdu, kim ABD'ye, yayılmacı, sömürgeci güçlere peşkeş çekebilecektir. Kim, yayılmacı ve sömürgeci güçlerin savaşarak alamadıklarını, kendi kişisel ve siyasal çıkarları uğruna, yabancılara peşkeş çekebilecektir. Türkiye Cumhuriyeti, ılımlı İslam uydurmasını ve Batı'nın çıkarlarına hizmet etmekten başka bir amaç taşımayan BOP'u kabul etmeyecek kadar parlak ve onurlu bir geçmiş sahiptir. Hiçbir güç, ülkemizi, kendi çarpık amaçları uğruna, sömürgeci güçlerin hizmetine sunamaz. Hiçbir güç, TBMM'deki çoğunluğuna dayanarak, bu ülkenin Silahlı Kuvvetleri'ni, Danıştay'ını, Yargıtay'ını, Anayasa Mahkemesi'ni, tüm üniversitelerini ve aydınlık güçlerini yok sayarak, dışlayarak, ulusumuzun geleceğini karartamaz. Buna aydınlanmacılar izin vermezler. Ulus egemenliği ve gerçek demokrasi de bunu gerektirir.

Yeni Anayasa Çalışmalarında Ormanlar ve Ormancılıkla İlgili Düzenlemelere İlişkin Taslakların ve Görüşlerin Değerlendirilmesi

Emre AKAR¹, Turkey TÜRKOĞLU², Ahmet TOLUNAY³

¹ Orman Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı, ANKARA

² Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Köyceğiz MYO, Köyceğiz/MUĞLA

³ Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi, ISPARTA

Fotoğraf: Oğuz KURDOĞLU

1. Giriş

1982 Anayasası olarak da bilinen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 18 Ekim 1982 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Anayasa, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarının bütünüdür.

Anayasa, bir ülkenin “kuruluş belgesi” olması sıfatıyla ayrı bir önem taşımaktadır. Anayasa, sadece hukuki belge olarak kabul edilemez. Siyasal belge niteliği de taşıyan Anayasa, kişi hak ve hürriyetleri ile ülkenin yönetim biçimini düzenlerken, kamu kudreti sahibinin kim olduğunu ve iradesini ortaya koymaktadır (Şen, 2013).

Kabul edildiği tarihten itibaren hep tartışma konusu olan 1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın, yeni, sivil ve demokratik bir anayasa ile değiştirilmesi konusu, toplum, siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşları tarafından son yıllarda yoğun bir şekilde gündeme getirilmiştir. Bu konuda en somut girişim, 24. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)’nde yeni anayasa çalışmalarını yürütmek üzere TBMM’nde temsil edilen siyasi partilerden üçer üyenin katılımı ile Anayasa Uzlaşma Komisyonu’nun kurulmasıdır. Bu komisyon tarafından yeni anayasa hazırlık çalışmaları başlatılmış ve sürece destek vermek isteyen diğer milletvekillerinin, akademisyenlerin, meslek kuruluşlarının, sivil toplum kuruluşlarının ve vatandaşların

yeni anayasa yapım sürecinde görüş ve önerileri alınmıştır. Bu süreçte, birçok taslak çalışmalar ve görüşler ortaya çıkmıştır. Anayasa Uzlaşma Komisyon Üyeleri taslaklarda ortaya çıkan maddeleri tek tek müzakere ederek, mutabakat sağladıkları maddelerleyeni anayasa metnini oluşturmaya çalışmaktadır. Nitekim, yeni anayasa metninin oluşturulmasına çalışılan bu süreçte, toplum tarafından sahiplenilecek bir anayasanın yapılabilmesi için tüm görüş ve önerilerin değerlendirilmesi büyük önem taşımaktadır.

1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 169. ve 170. maddeleri ormanların korunması ve geliştirilmesi ile orman köylüsünün korunmasına ilişkin hükümleri içermektedir. Yeni anayasa hazırlık sürecinde bu konularda yer alacak metin için ilgili kurum ve kuruluşlar ile akademisyenler tarafından sürece katkı sağlamak için görüş ve öneriler ilgili birimlere iletilmiş ve kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Bu çalışmada, mevcut 1982 Anayasası'nın 169. ve 170. maddeleri temel alınarak, yeni anayasa çalışmalarında ormanlar ve orman köylüsü ile ilgili düzenlemelere ilişkin hükümet taslağı, muhalefet taslağı, meslek kuruluşları (Türkiye Barolar Birliği ve Orman Mühendisleri Odası), sivil toplum kuruluşları (Tema Vakfı) ve İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nin Görüşü değerlendirilmiştir. Bu konudaki görüş farklılıkları ile ortak yönleri açıklanmaya çalışılmıştır.

Bu kapsamda çalışmada, 1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'ndaki ormanlarla ilgili hükümler ilk olarak verilmiş ve sonra ise konunun tarihsel gelişimi hakkında bilgi verilmiştir. Yeni anayasa taslakları ve görüşler tartışılarak, farklılıkları belirtilmiştir. Sonuç olarak ise yeni anayasa metninin içermesi gereken cümle yada kelimeler maddeler halinde açıklanmış ve hazırlık sürecinde dikkat edilmesi gereken hususlara değinilmiştir.

1.1. 1982 Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'ndaki Ormanlarla İlgili Hükümler

1982 Anayasası'nda ormanlarla ilgili hükümler iki madde olarak 169. ve 170. maddelerle

aşağıdaki biçimde düzenlenmiştir;

Ormanların korunması ve geliştirilmesi

Madde 169: “Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz. Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınmaz. Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.”

Orman köylüsünün korunması

Madde 170 : “Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir. Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır. Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.”

2. Konunun Tarihsel Olarak İrdelenmesi

Ormanların ve orman köylüsünün korunması, ormanların geliştirilmesi, İlk olarak, 1961 Anayasa'sının II. Bölümünde yer alan 131. Maddesi'nde yer almıştır. Bu madde, 1970 yılında değişikliğe uğramış ve 1982 Anayasası'na yer alan 169. ve 170. maddelerine yakın durumuna gelmiştir. Söz konusu değişiklik ile orman köylerinin nakli ve bilim ve fen bakımından orman niteliğini kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvalık, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasına yarar görülen yerler için orman sınırlarının daraltılabileceğine ilişkin hükmün anayasaya eklendiği görülmektedir. Benzeri bir hüküm orman niteliğini kaybetmek açısından yeni bir tarih belirtilerek 1982 Anayasasında da yer almıştır. Yine değişiklik ile “orman suçları için genel af çıkarılamaz” ibaresinin de 131. maddenin metninden çıkarıldığı

görülmektedir. Değişiklik ile getirilen diğer bir farklılık ise, madde başlığına “orman köylüsünün korunması” ifadesinin de eklenmiş olmasıdır.

1982 Anayasası'nın 169. maddesi incelendiğinde, 1961 Anayasasında “orman suçları için genel af çıkarılmaz” ifadesi yer alırken, 1982 Anayasasında orman suçları için “genel ve özel af çıkarılamayacağı” ile Anayasada sayılan, ormanları yakmak, yok etmek ve daraltmak amacıyla işlenen suçların genel ve özel af kapsamına alınamayacağının hükme bağlandığı görülmektedir.

Yine, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen yerler ile 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybetmiş yerler dışında orman sınırlarının daraltılamayacağı belirtilerek, orman sınırlarının maddede belirtildiği biçimde daraltılmasına olanak tanınmıştır. 170. maddede ise orman köylülerine yapılacak Devlet desteği ile bu

Fotoğraf: Oğuz KURDOĞLU

köylerde yerleşik halkın başka yerlere nakli durumunda, söz konusu arazilerin Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılacağı düzenlenmiştir.

1982 Anayasası'ndaki ilgili maddelerle ilgili değişiklik yapılması teklifi 2003 yılında olmuştur. 2003 yılında Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun ile Anayasa'nın 169 ve 170. maddelerinde de değişiklikler getiren kanun TBMM'de kabul edilmiştir. Ancak 4841 sayılı Kanunun TBMM'de kabulünden sonra dönemin Cumhurbaşkanı'nca bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye iadesi üzerine, TBMM'de kabul edilen 4960 sayılı Kanunun da Cumhurbaşkanı'nca iade edilmesi üzerine anayasa değişikliği süreci devam ettirilmemiştir.

Anayasa değişikliği amacıyla çıkarılan 4841 sayılı Kanun ile Anayasa'nın 169. Madde'sinin ikinci fıkrasına "Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir, işletilir ve *işlettirilir*" ibaresi getirilmek istenilmiştir. Ancak söz konusu düzenleme, dönemin Cumhurbaşkanı'nca "ormanlarda süreklilik ilkesi"nin önemi vurgulanarak, ormanların korunabilmelerinin ve sürekliliklerinin sağlanabilmesi için anayasal ve yasal düzenlemelerin "Devlet elinde olma" ve "Devletçe işletilme" ilkelerine de uygun düşmesi gerektiği, Devlet ormanlarının, Devlet orman işletmelerinin dışında kişi ya da kuruluşlara işlettilmesinin sürdürülebilir orman yönetiminin temel ilkesi olan tüm ormancılık etkinliklerinin işlev, alan ve zamanlama yönünden bütüncül bir yaklaşımla planlanması, yürütülmesi ve izlenmesi zorunluluğuyla çelişeceği ve kamu malı niteliğinde olan ormanlarının bir ulusal varlık sorunu olarak Devletin temel görevleri arasında bulunduğu ve kar amacıyla hareket eden özel sektörce ulusal bir zenginlik olan ormanların olumsuz kullanılabileceği gerekçeleriyle kamu yararı bulunmadığı belirtilerek bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye iade edilmiştir.¹

Anayasa değişikliğine ilişkin 4841 sayılı kanunun 3. maddesi ile de, Anayasanın 170. maddesinde

31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş ve orman sınırları dışına çıkartılmış yerlerin devri, tahsisi, kiraya verilmesi, üzerinde sınırlı aynı hak tesisi, satış ve satış gelirlerinden orman köylülerinin kalkındırılmalarının desteklenmesi amacıyla ayrılacak payın belirlenmesinin kanunla düzenleneceği ve orman köyleri sınırları içinde kalan bu yerlerin satışında kullanıcısı orman köylüsüne öncelik tanınacağı yönünde düzenleme getirilmek istenilmiştir. Ancak bu düzenleme de dönemin Cumhurbaşkanı'nca söz konusu yerlerin satışının "orman yağmasını artıracak", "yeni imar affı umudu doğuracak", devir ve terk gibi yollarla bedelsiz olarak elden çıkarılmasının kamu yararına uygun düşmeyeceği" ve ülkemizde doğal yollardan bir yerin orman niteliğini yitirmesine rastlanılmadığı, bunun insan eliyle kasten tahrip ve işgal edilerek gerçekleştirildiği, bu nedenle orman niteliğini belirtilen tarihten önce yitirmiş alanların bu duruma kasıtlı eylemleriyle neden olan kişilere satılması yolunun açılması, işgalcilerin bu yerlerin yasal sahibi olabilmelerine olanak tanınmasının "hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaştıramayacağı" gerekçeleriyle yayımlanması uygun görülmemeyerek, bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye iade edilmiştir.

Söz konusu iade kararının ardından, 169. madde ile ilgili değişiklik önerisi anayasa değişikliği metninden çıkarılmış, 170. maddeye ilişkin değişiklik getiren teklif ise yeniden kabul edilerek, 4960 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun, Cumhurbaşkanlığı'na sunulmuştur. Bunun üzerine dönemin Cumhurbaşkanı'nca 4841 sayılı yasanın TBMM'ye iadesine ilişkin kimi gerekçelerin geçerliliğini koruduğu belirtilerek, 4960 sayılı anayasa değişikliği getiren kanunun da yayımlanması benzeri gerekçelerle uygun görülmemiş ve bir kez daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri gönderilmiştir. Bu tarihten günümüze kadar 1982 Anayasası'nda yer alan 169. ve 170. Maddelerle ilgili değişiklik yapılması gündeme gelmemiştir.

1_ <http://www.tccb.gov.tr/ahmet-necdet-sezer-basin-aciklamalari/494/59081/4841-sayili-kanun.html>

3. Yeni Anayasa Taslaklarında Ormanlara İlişkin Düzenlemeler

3.1. Hükümet Taslağı

2007 yılında Prof. Dr. Ergun ÖZBUDUN başkanlığındaki komisyon tarafından hazırlanarak hükümete sunulan anayasa taslağında ormanlara ilişkin hüküm 131. maddede “ormanların korunması ve düzenlenmesi” başlığı ile şu şekilde yer almıştır:

Madde 131– (1) “Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli tedbirleri alır. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Yanan ormanların yerinde ve orman içinden nakledilen köyler halkına ait arazilerde derhâl yeni orman yetiştirilir. Bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bu yerler imara açılmaz.

(2) Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz ve kanuna göre buralar Devlete yönetilir, işletilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

(3) Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyete müsaade edilemez. Münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz.

(4) Aşağıda belirtilen durumlar ve yerler dışında orman sınırlarında daraltma yapılamaz:

a) Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanlarına veya başka alanlara dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler.

b) 23/07/2007 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler.

c) Şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler.

(5) Dördüncü fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen yerlerin değerlendirilmesi veya gerçek

ve tüzel kişilere satılması veya bedeli karşılığı kullanım hakkı verilmesi kanunla düzenlenir. Satış veya kullanım hakkı verilmesinde öncelik, fiilen bu arazileri kullananlar veya orman köylülerindir.”

Anılan komisyonca hazırlanan tasarıda ormanlara ilişkin madde gerekçesi ise aşağıda belirtilen şekilde ifade edilmiştir:

Madde 131– 1982 Anayasasının 169 ve 170 inci maddelerinde yer alan hükümler sadeleştirilerek ve ülkemizin ihtiyaçları dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

Tabii kaynaklarımızın en önemlilerinden biri olduğu için ormanlar ayrı bir maddede düzenlenmektedir.

Ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için Devlet tarafından tedbirler alınması zorunludur. Bu çerçevede yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilmesi gerektiği, bu yerlerde tarım ve hayvancılık yapılamayacağı gibi bu yerlerin imara da açılmayacağı yönündeki ilkeler de korunmaktadır. Ancak, 1982 Anayasasında da öngörüldüğü halde, uygulamada çözümlenemeyen orman vasfını tam olarak kaybetmiş ve orman olarak muhafazasında hiçbir yarar görülmeyen yerler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerlerle ilgili meselenin de çözümlenmesi gerekmektedir. Bu sebeple yapılan yeni düzenleme ile bu yerlerin değerlendirilmesi ve satılması konusunda kanun koyucu yetkili kılınarak, hem millî servetin değerlendirilmesi, hem de milletimizin bu meseleden kaynaklanan mağduriyetlerinin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Taslak metin incelendiğinde, 2003 yılında anayasanın 169 ve 170. maddelerinde yapılmak istenen değişikliklerin bu taslakta da tek madde halinde düzenlenmek kaydıyla aynen yer aldığı, bilim ve fen bakımından 31.12.1981 tarihinden önce orman niteliğini kaybetmiş yerlere ilişkin tarihin ise taslağın hazırlandığı tarih olan 23.07.2007 tarihine çekildiği görülmektedir.

Bu çalışmanın kamuoyu ile paylaşılmasından sonra, günümüze kadar gelen 2010 Anayasa Değişikliği Referandumunda ve 2011 yılında yapılan anayasa değişikliğinde ormanlarla ilgili herhangi bir değişiklik önerisine rastlanılmamıştır.

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

Son olarak, hükümet ve muhalefet partilerince Nisan 2013 tarihinde kamuoyuna açıklanan anayasa tasarıları incelendiğinde de, hükümet tasarılarında ormanlara ilişkin yeni bir düzenleme öngörülmediği anlaşılmaktadır.

3.2. Muhalefet Taslağı

Nisan 2013 tarihinde kamuoyuna açıklanan anayasa değişiklik tasarıları incelendiğinde, Anayasa Uzlaşma Komisyonunda muhalefet partilerinin önerisi olarak görüşülen şu öneri ile karşılaşılmaktadır:

Ormanlar ve Orman Köylüsü

Madde 50- Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Orman suçları için hiçbir şekilde genel ve özel af çıkarılamaz.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

Ormanlar içinde veya hemen yakınında oturan köy halkının kalkındırılması, ormanları koruma

bakımlarından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirler ve gereken durumlarda başka yere yerleştirme kanunla düzenlenir.

Yukarıda belirtilen anayasal düzenleme önerisi Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisinin önerisi olarak komisyona gelmişken, Adalet ve Kalkınma Partisi ile Barış ve Demokrasi Partisi ise söz konusu maddeye “Devlet, ormanları ve biyolojik çeşitliliği korumak, orman sahalarını genişletmek, toprağın verimli olarak işletilmesini sağlamak, erozyonla mücadele etmek ve tarım alanlarını geliştirmek amacıyla gerekli tedbirleri alır” şeklinde bir öneri ile karşı çıkmışlardır. Sonuç itibarıyla bu öneri kabul edilmiş ve yukarıda belirtilen taslak düzenlemeye bir fıkra eklenerek, ormanlarla ilgili Anayasa Uzlaşma Komisyonunda taslak anayasal metnin içinde yer almıştır.²

Konu hakkında, Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi ile Barış ve Demokrasi Partisi yukarıda belirtilen madde önerilerine, “Orman alanlarında özel ve kamusal amaçlı yapılaşmaya ve ormanlara zarar verebilecek hiçbir işlem ve faaliyete izin verilemez” şeklinde bir ek cümle getirmek istemişlerdir. Cumhuriyet Halk Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi söz konusu ek cümlelerin ormanlarla ilgili madde metninde yer alması gerektiği görüşünderken, Adalet ve Kalkınma Partisi ile Barış ve Demokrasi Partisi ise belirtilen ek cümlelerin çevre hakkını düzenleyen maddeye bir fıkra olarak eklenmesi gerektiğini önermektedirler. Anayasa Uzlaşma Komisyonunda uzlaşılan madde metinleri içinde ise henüz bu ifadeye rastlanılmamıştır.

3.3. Meslek Kuruluşları ve Sivil Toplum Örgütlerinin Ormanlarla İlgili Anayasal Düzenleme Önerileri

3.3.1. Türkiye Barolar Birliği

Türkiye Barolar Birliğince, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Önerisi Olarak Kasım 2011 tarihinde 5. basımı yayımlanan metinde ormanlara ilişkin hükmün tek madde olarak “Çevre,

Barış ve Gelişme Hakları” içinde 77. maddede düzenlendiği görülmektedir. Anılan madde metni aşağıdaki gibidir:

B. Ormanların korunması ve geliştirilmesi

Madde 77- Devlet, ormanların korunması ve genişletilmesi için gerekli kanunları yürürlüğe koyar ve önlemleri alır. Orman niteliğini kaybeden veya yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde özel veya kamusal amaçlı yapılamaya izin verilemez, başka tür tarım ya hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi devlete aittir. Ormanlara zarar verebilecek hiçbir işlem ya eyleme izin verilemez.

Devlet ormanları devletçe işletilir ve mülkiyeti devrolunamaz. Bu ormanlar, zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz. Münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkartılamaz; ormanları yakmak, yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz. Ormanların yıkımına yol açacak siyasal propaganda yapılamaz. Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, gereken durumlarda başka yere yerleştirilmesi; ormanları koruma bakımından, ormanın gözetilmesi ya işletilmesinde devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı önlemlerin alınması kanunla düzenlenir. Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır. Orman sınırları dışına çıkarılmış alanlar, devletçe ihya edilerek orman köylüsünün yararlanmasına tahsis edilebilir. Bu alanlar, bunun dışında bir kullanıma açılamaz.

Türkiye Barolar Birliğince söz konusu madde gerekçesi, anayasada iki madde halinde düzenlenmiş olan, ormanlar ve orman köylüsüne ilişkin hükümler aynı madde içinde kısaltılarak ve sadeleştirilerek yeniden düzenlenmiştir şeklinde ifade edilmiştir. Söz konusu anayasal düzenleme önerisi incelendiğinde, “orman dışına çıkarılmış alanlardan” ve bu alanların Devletçe ihya edilerek orman köylüsünün yararlanmasına tahsis edilebileceği, bunun dışında bir amaçla kullanılamayacağının düzenlendiği görülmektedir. Bu anlamda mevcut anayasa metni ve daha önce değinilen taslaklardan farkının, belirli bir tarih verilerek bilim ve fen bakımından orman niteliğini

kaybetmiş yerlerin orman dışına çıkarılması işlemlerinin gelecekte de devam etmeyeceği, yalnızca geçmişte çıkarılmış olanların hangi amaçla kullanılabileceğini göstermesinde olduğu görülmektedir.

3.3.2. Orman Mühendisleri Odası

Orman Mühendisleri Odası, Prof. Ergun ÖZBUDUN'un başkanlığındaki komisyon tarafından hazırlanan anayasa taslağındaki ormanlara ilişkin hükme itiraz etmiş ve bu itirazlarını gerek TBMM nezdinde, gerek kamuoyu nezdinde paylaşmıştır. Konu hakkında Orman Mühendisleri Odasınca yapılan açıklamada şöyle denilmektedir:

Yeni anayasa taslak metninin irdelenmesi:

- a) Taslağın ikinci fıkrasında Devlet ormanlarının veya işlettilir denilmek suretiyle, geçmişte olduğu gibi ormanların tahribine yol açabilecek ve yabancı şirketlerin de işletme yapmasının önü açacak işlettilir hükmü eklenmiştir. Bu durum ormanlarımızın geleceğini tehlikeye sokacak bir düzenlemedir.
- b) Taslağın üçüncü fıkrasında, münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz denilmektedir. Buna karşın yeni taslakta, geçmişten bu yana hüküm altında olan ve kamuoyunca da benimsenen, ormanların tahrip edilmesine yol açan hiçbir siyasi propaganda yapılamaz, ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz hususlarına hiç yer verilmemiştir. Böylece her türlü orman suçları genel af kapsamına alınmasının önü açılmıştır. Mevcut anayasada yer alan bu hükümler aynen korunmalıdır.
- c) Taslağın dördüncü fıkrasının (a) bendi ormanlardan yer çıkarmak daimi hale getirilmiştir. Bugüne kadar uygulamalar ormanların bütünlük ve devamlılığının sağlanması için yalnızca orman içinden nakledilecek köyler halkı için yapılmasına imkân sağlayan bu düzenleme kapsamı daha da genişletilerek ormanlar arsa ofisine dönüştürülmüştür. Böylece, tarım alanlarına

veya başka alanlara dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerlerin belli bir koşula bağlı olmadan her zaman orman dışına çıkarılmasına imkân sağlanmıştır. Bu durum ormanların geleceği için çok büyük bir tehlike haline getirilmiştir.

- d) Taslağın dördüncü fıkrasının (b) bendi, ihtilal dönemlerinde anayasalara giren, orman alanlarının daraltılmasına neden olan ve tüm orman kadastro hizmetlerini sil baştan yapan 31/12/1981 tarihine kadar orman vasfını kaybeden alanlar uygulaması, 23/07/2007 tarihine uzatılmak suretiyle milyonlarca alanın orman dışına siyasi olarak çıkarılmasına imkân sağlar hale getirilmiştir. Odamızın geçmişten bu yana savunduğu ormandan yer çıkarmada 31/12/1981 tarihinin milat olması ve yeni tarihler verilmemesine ait görüşünün aksine süreklilik kazandırılmıştır.
- e) Odamız ormanların tahribine prim veren ve kanunlara saygılı vatandaşları cezalandıran 31/12/1981 tarihinin son tarih olarak kabul edilmesi, bu hususun anayasa metninden çıkarılarak geçici maddeye alınması, yeni siyasi tarihlerin çağrışımına davetiye çıkaracak olan 23/07/2007 gibi siyasi bir tarihin kabul edilmesine ülkemizin, insanlarımızın ve ormanlarımızın geleceği açısından karşıdır.
- e) Taslağın dördüncü maddesinin (c) bendi şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler daimi olarak orman dışına çıkarılır hale getirilmiştir. Halbuki bu konu mevcut anayasada olduğu gibi 31/12/1981 tarihinden önce toplu yerleşim yeri haline gelen yerleri kapsmalıdır. Böyle olmaması halinde, ormanlar ilerleyen zamanlarda devamlı olarak yerleşim yerlerine dönüştürülecektir. Odamız ormanları tahrip edecek olan bu düzenlemeye şiddetle karşıdır.
- f) Taslağın beşinci fıkrasında değerlendirmelere çok geniş bir yelpazede yer verilmiştir. Orman sayılan alanlardan 31/12/1981 tarihinden önce orman vasfını tam olarak kaybeden yerler, önceliği orman köylüsüne olmak üzere kullanıcıya satılarak bu konu tasfiye edilmeli, bu konu taslakta olduğu gibi yaygınlaştırılmamalıdır. Taslakta olduğu gibi,

ormandan çıkarılacak her yer için böyle bir değerlendirme asla kabul edilemez.

Orman Mühendisleri Odası'na Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında görülmek istenen konular bir rapor halinde madde madde sıralanarak 10/04/2012 tarihinde açıklanmıştır. İlgili oda tarafından önerilen anayasa taslak metinde de bu konuların yer aldığı görülmektedir.³

1. Devlet ormanları yalnızca devlet tarafından yönetilip işletilmelidir.
2. 31/12/1981 tarihinden önce orman niteliğini tam olarak kaybeden yerler önceliği kullanıcısı orman köylüsü olmak üzere satılarak değerlendirilmelidir. Bu işler bir tasfiye hareketi olarak düşünülmelidir.
3. Orman niteliğini tam olarak kaybeden tarım alanları ve yerleşim alanlarına dönüşen yerler için orman dışına çıkarılma işlemleri 31/12/1981 tarihinden sonraya kesinlikle götürülmemeli, yeni siyasi tarihlerin çağrışımına davetiye çıkaracak bir tarihe kesinlikle yer verilmemelidir. Esas madde içinde 31/12/1981 tarihine yer verilmeyip, mutlaka geçici madde olarak yeni Anayasaya eklenmelidir.
4. Ormandan çıkarma işlemi, yalnızca orman içinden nakledilecek köylerin yerleştirilmesi için yapılmalı ve başka amaçlar için kullanılacak bir araç haline kesinlikle getirilmemelidir.
5. Ormanlara zarar verebilecek siyasi propaganda dahil hiçbir faaliyete müsaade edilemez. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınmamalıdır.
6. Ormanlar her ne ad altında olursa olsun arsa üreten bir arsa ofisi konumunda olmamalıdır.
7. Ormanlar, üstün kamu yararı ve zorunluluk bulunması dışında, hiçbir konuda izin ve irtifak hakkına konu yapılmamalıdır.

Orman Mühendisleri Odası'na önerilen anayasa düzenlemesi ve geçici madde hükmü ise aşağıda

belirtildiği şekildedir:

Önerilen esas madde düzenlemesi:

Ormanların korunması ve geliştirilmesi

Madde 131- (1) Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli tedbirleri alır. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Yanan ormanların yerinde ve orman içinden nakledilen köyler halkına ait arazilerde derhal yeni orman yetiştirilir. Bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bu yerler imara açılamaz. (2) Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz ve kanuna göre buralar Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanasımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

(3) Ormanlara zarar verebilecek siyasi propaganda dahil hiçbir faaliyete müsaade edilemez. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz. Münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz.

(4) Orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen yerleştirilmesi için, orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanlarına veya yerleşim alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler dışında orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

(5) Dördüncü fıkraya göre orman dışına çıkarılan yerler, devlet tarafından ihya edilerek orman dışına nakledilen köyler halkının yararlanmasına tahsis edilir ve tapuları verilir. Bu yerlerin ihya, tahsis ve tapu işleri kanunla düzenlenir.

Önerilen geçici madde düzenlemesi:

31/12/1981 tarihinden önce orman dışına çıkarılan yerlere ait işler.

Geçici Madde 1- (1) 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler ile şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler orman dışına çıkarılır ve satılarak

değerlendirilir. Satışta öncelik orman köylülerinin ve fiilen bu arazileri kullananlarındır. Satışa ait usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

3.3.3. TEMA Vakfı

Tema Vakfı da faaliyet alanına giren konularla ilgili anayasa taslak metinleri hazırlayarak kamuoyuna sunmuştur. Tema Vakfınca hazırlanan anayasa taslağının ormanlarla ilgili maddesi şu şekilde düzenlenmiştir:

Ormanların korunması ve geliştirilmesi, orman köylüleri

Madde...: Devlet, ormanların korunması ve geliştirilmesi için gerekli kanunları yürürlüğe koyar ve önlemleri alır. Yanan orman alanlarında orman ekosisteminin yeniden oluşmasını sağlamak ve bunun için gerekli önlemleri almak Devletin görevidir. Bu yerlerde özel veya kamusal amaçlı yapılaşmaya izin verilemez, tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir. Ormanlara zarar verecek hiçbir işlem ve eylem izin verilemez. Devlet ormanları sürdürülebilirlik ve katılımcılık ilkeleri doğrultusunda Devletçe yönetilir ve işletilir. Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz. Münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz; ormanları yakmak, yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel veya özel af kapsamına alınamaz. Ormanların yıkımına yol açacak siyasi propaganda yapılamaz. Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, gereken durumlarda başka yere yerleştirilmesi; ormanları koruma bakımından, ormanın gözetilmesi, yönetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı önlemlerin alınması kanunla düzenlenir. Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

Tema Vakfınca madde gerekçesi de aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir:

Mevcut anayasada iki madde halinde düzenlenmiş olan; ormanlar ve orman köylüsüne ilişkin hükümler aynı madde içinde kısaltılarak ve sadeleştirilerek yeniden düzenlenmiştir.

Tema Vakfı'nın anayasa önerisinde ormanlarla ilgisi bakımından dikkat çeken önemli bir nokta da, ormanların işlevleriyle doğrudan ilgili olan iki konuda ayrı ayrı anayasa düzenlemelerinin önerilmesidir. Söz konusu taslak incelendiğinde “ekosistem ve ekosistemin korunmasını isteme hakkı” ile “su doğal varlığı, yer üstü ve yer altı suları” madde başlıklı iki ayrı maddenin de ormanları yakından ilgilendirdiği görülmektedir.

3.4. İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Görüşü

2007 yılında hükümet tarafından hazırlanması istenilen ve Prof. Dr. Ergun ÖZBUDUN başkanlığındaki komisyonca hazırlanan anayasa taslağında yer alan ormanlara ilişkin hükümlerle ilgili yine 2007 yılında fakülte görüşünde özetle aşağıdaki hususlara değinilmiştir:

- Taslak metinde yer alan “gözetim” teriminin “denetim” terimini tam olarak karşılamadığından hareketle, madde metnindeki ifadenin “bütün ormanlarım gözetim ve denetimi Devlete aittir” şeklinde olması gerektiği,
- Taslak metinde yer alan “Devlet ormanları Devletçe yönetilir, işletilir ve işletirilir” cümlesindeki “işletirilir” sözcüğünün doğası gereği kar amacını ön planda tutan bir özel sektör anlayışını getireceği, bunun da ormanların ekolojik, sosyal ve kültürel fonksiyonlarını gözetmeyeceği açık olduğundan, “işletirilir” sözcüğünün taslak metinden çıkarılması gerektiği,
- Taslak metindeki irtifak hakkı kurulmasına ilişkin kısma “üstün kamu yararı” ve “zorunluluk” sözcükleri eklenerek, madde metninin “bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve üstün kamu yararı ve zorunluluk bulunması dışında irtifak hakkına konu olmaz” biçiminde düzenlenmesi gerektiği,
- Mevcut anayasanın 169. maddesinin kapsamı daraltılmaması, ormanları siyasi propaganda haline getirecek hükümlerin anayasada yer almaması gerektiği belirtilerek, mevcut 169. maddede yer alan “Ormanlara zarar

verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz” hükmünün aynen korunması gerektiği,

- Orman ve toprak muhafaza karakteri taşıyan funda ve makiliklerin orman sınırları dışarısına çıkarılmasına imkan sağlayan “Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen ve tarım alanlarına veya *başka alanlara dönüştürülmesinde* kesin yarar olduğu tespit edilen yerler” ifadesinin taslak metinden çıkarılması gerektiği,

- Orman niteliğini kaybetmiş olma tarihinin 23.07.2007 tarihine çekildiği belirtilerek, bu düzenlemenin ormanı yakıp, yıkarak işgal edenlerin nihai amaçlarına üçüncü kez ulaşmasını sağlayacağı belirtilerek, 31.12.1981 tarihinin asla değiştirilmemesi gerektiği,
- Orman sınırları dışına çıkarılan yerlerin işgalcileri ödüllendirir biçimde fiili kullanıcılarına (şagil) satılmasına olanak sağlamak yerine, bu yerlerin orman suçlarını özendirmecek biçimde ve öncelik orman köylülerine deprem vb. afetler nedeniyle nakledilecek iskan alanlarına verilerek değerlendirilmesi yoluna gidilmesi gerektiği bildirilmiştir.

Fotoğraf: Sıtkı ERAYDIN

SONUÇ

Demokratik bir anayasa hazırlanması sürecinde, vatandaşların ve sivil toplum kuruluşlarının ve akademisyenlerin karar süreçlerine katılımının azami ölçüde sağlanması ve ilerlemelerin kamuoyu ile paylaşılması yeni sisteme sahip çıkılması açısından büyük önem taşımaktadır. Bu açıdan durum değerlendirildiğinde, TBMM Anayasa Uzlaşma Komisyonu'nun açık bir yazım sürecini gerçekleştirmesi ve toplumsal beklentiye cevap verecek sonuçları ortaya çıkarması gerekmektedir. Yeni anayasa hazırlama sürecine katkıda bulunmaya çalışan kişilerin, kurum ve kuruluşların ve akademisyenlerin görüş ve önerileri mutlaka değerlendirilerek demokratik bir anayasaya olan inançları kırılmamalıdır.

Yeni anayasa hazırlık çalışmalarında, ormancılık ile ilgili maddelerle ilgili meslek örgütlerinden, sivil toplum kuruluşlarından ve akademisyenlerin tespitlerinde ön plana çıkan maddeler aşağıda verilmiştir.

- 1) Taslak metinde yer alan “Bütün ormanların gözetimi devlete aittir” cümlesinin “Bütün ormanların gözetim ve denetimi devlete aittir” şeklinde değiştirilmesi gerektiği belirtilmektedir.
- 2) Devlet ormanlarının devletçe yönetilmesi ve işletilmesi gerektiği tüm görüşlerde yer almaktadır. Fakat taslak metinde yer alan “işlettirilmesi” kavramı ise ormanların geleceğini tehlikeye sokacağından kaldırılması gerektiği vurgulanmıştır.
- 3) Orman vasfını yitirmiş arazilerin değerlendirilmesinde son tarih olan 31/12/1981'den 23/07/2007 tarihine çekilmesi, daha fazla orman alanının orman dışına çıkarılması neticesinde orman arazilerinin tahrip edilmesini teşvik etmek manasına geldiği belirtilmiştir.
- 4) “Kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz” cümlesinin zorunluluk bildirmediği gerekçesi ile suiistimale açık olduğu bildirilmiştir.
- 5) “Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasi propaganda yapılamaz” kavramının yeni anayasa taslağında da mutlaka bulunması gerektiği belirtilmiştir.
- 6) Orman sınırlarında daraltma yapılabilecek yerler konusunda görüş farklılıkları vardır.

KAYNAKLAR

1961 Anayasası, <http://www.tbmm.gov.tr/anayasa/anayasa61.htm>

1982 Anayasası, <http://www.tbmm.gov.tr/anayasa.htm>

2003 Yılındaki Anayasa Değişikliği Girişimleri ve Veto Gerekçeleri

(<http://www.tccb.gov.tr/ahmet-necdet-sezer-basin-aciklamalari/494/59081/4841-sayili-kanun.html>)

Anayasa Uzlaşma Komisyonunda Uzlaşılan 48 Madde

(<http://www.aa.com.tr/tr/rss/202989--yeni-anayasa-calismalarinda-uzlasilan-48-madde>)

Anayasa Taslağı Hakkında Orman Mühendisleri Odası Görüşü (http://ormuh.org.tr/index.php?option=com_content&view=article&id=82:anayasa-taslai-konusunda-goeruelermz&catid=44:oda-gorusleri)

Kesme'de HES Doğada S.O.S

İsmet YÜCEL
Orm. Yük. Müh.

Giriş

Antalya ili Kemer İlçesi sınırlarında Beydağları Sahil Milli Parkı sınırı kapsamında gerçekleştirilmek istenen Kesme Regülatörü ve HES Projesi, yerel ve ulusal basına yansıyan bilgilere göre; yöredeki doğaya duyarlı insanların ve sivil toplum örgütlerinin büyük tepkisine yol açmıştır. **Antalya ili Kemer İlçesi sınırlarında** Beydağları Sahil Milli Parkı sınırı kapsamında gerçekleştirilmek istenen Kesme Regülatörü ve HES Projesinin uygulanmasına ilişkin durum ve yörenin ekolojik değerlerine ilişkin genel değerlendirmeler aşağıda sunulmaktadır. Bu ekolojik değerlendirmeler için; i) Kesme Regülatörü ve HES Projesi Ekosistem Değerlendirme Raporu (KR-HES-EDRAP, 2012), ii) Akdeniz Üniversitesi, Antalya Orman Bölge Müdürlüğü, Antalya Orkidelerini ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Derneği ve WWF-Türkiye Doğal Hayatı Koruma Vakfı tarafından gerçekleştirilen “Antalya’nın Beşi Bir Yerde” projesinin Ocak 2013 tarihli gelişme raporu (BEŞİBİRYERDE, 2012), iii) Beydağları Sahil Milli Parkı UDGP (UDGP, 2009), yörede bitki ve hayvan türlerine yönelik gerçekleştirilmiş diğer kaynaklardan, yöredeki inceleme ve gözlemlerden, aşağıdaki görüşlerin oluşturulmasında temel veri olarak yararlanılmıştır.

Bu yöreye yapılmak istenen HES Projesinin Olası Ekolojik Etkileri

Antalya İli Kemer İlçesi Sınırlarında Beydağları Sahil Milli Parkı Sınırı Kapsamında Gerçekleştirilmek İstenen Kesme Regülatörü ve HES Projesinin Ekolojik Etkilerine Yönelik Değerlendirmeler:

- Proje başlangıçta milli park alanında planlanmıştır. Yasal engellerle karşılaşılması üzerine, yer seçimi (yasal engellerden kaçınmak amacıyla) Milli Park'a bitişik alanda olacak şekilde değiştirilmiştir. Ancak bu durum; mevcut biyolojik çeşitliliği, hidrolojik sistemi, ekolojik işleyişi, flora ve faunayı ve endemik bitki türleri ile doğal peyzaj bütünlüğünü olumsuz etkilemeyeceği anlamına gelmemektedir.

Bu bağlamda, yeni proje alanının Milli Parkın dışında ancak etkileşim yakınlığında yer alması, milli parkın kaynak değerlerinden birisi olan akarsuyun ve bu akarsuya bağımlı doğal yaşam ile onun vazgeçilmez durumundaki biyolojik çeşitliliğin, ekosistem ve habitatların dolayısıyla da flora ve faunanın devamlı şekilde ve olumsuz etkileneneceğini göstermektedir.

- Antalya İli, Kemer İlçesi sınırları dahilinde Kesme Regülatörü ve HES Projesi temel olarak, iki adet su alma yapısı ve bir adet enerji santrali

(Kesme HES) ile bu yapılar arasındaki iletim hattından oluşmaktadır. Kesme Regülatörü ve HES proje sahası, 1/25.000 ölçekli; Antalya O24-c3, O25-d4 paftalarında yer almaktadır. Projeden; İletim hattı sonrasında yükleme havuzunun olduğu ve suyun cebri boruya alınarak doğrudan santrale iletileceği ve cebri borunun hat boyunca gömülü olarak inşa edileceği anlaşılmaktadır (KR-HES-EDRAP, 2012).

Proje alanında kurulacak santral binası için havzada yapılacak olan yol, tesis inşaatları, iletim hattı ve cebri boruların geçeceği güzergâhlar için ağaç ve ağaççıklar ile diğer bitki örtüsü tıraşlanacak, kazı inşası ve sahaya ulaşım için iletim borularının yanına açılacak ulaşım yolları nedeniyle doğal yapıdaki tahribatların sonucunda bozulmalar oluşacak bunu habitat kayıpları ile erozyon, sel vb. olumsuzluklar izleyecek dolayısıyla, Kesme Çay havzası sucul ekosisteminin zarar görmesi kaçınılmaz olacaktır.

- Kesme Regülatörü ve HES Proje alanı,

Termessos Milli Parkı ile Olimpos Beydağları Milli Parkını birleştirilmesi projesinde öngörülen rezerv alandır. Milli Parkın ve izin istenilen bölgenin peyzaj değerlerinin çok yüksek olması, biyolojik çeşitlilik ve endemizm açısından yüksek değerde olması nedeniyle, yapılması planlanan HES projesi, Milli Parkın kaynak değerlerini doğrudan etkileyecektir.

Projenin metninde de ekolojik etkilenmelere ilişkin saptamalar yer almaktadır!...

- Proje metninde; projenin uygulanması sürecinde,

“Güverte Havzası’nda HES’e karşıyız”

Kemer Tarımcı ve İş Adamları Derneği (KEMİAD) Başkanı Ali Nail Kılıç: "Kemer ve beldelerinin alternatifsiz tek su kaynağı olan Güverte kaynağına HES yapma düşüncesi bile büyük bir talihsizliktir" dedi.

nel doğa, dağ ve ormanlarına sahip

Amman, bu tabirlerle ilgili sayısız kez yazmış ve çizmiş. Bu yazılar, Karaman sokakları, bölgeleri, taş ve mermer ocakları, kıyılar, tahsisat, kıyılara yapılan buluk çukurlukları ve HES gibi konular gelirdiği belirlenir Kılıç, yarıdan kaydetti.

Bu konuda yapılan en sonat ve çarpıcı örnek ise diyanın en gü-

nel dağı, dağ ve ormanlarına sahip Antalya'da bu line işin yakın taş ocakları ve maden ruhsatı verilmesi olmuştur. Bu anlamda tartışma ve düşünceler son güncelinde madenle yine benzer bir olay eklenmiştir. Bu durumda ise Karaman bölgesinin tek ar-

Kaynağın bulunduğu Güverte Kayağına Hırcan'a HES yapımı düşünülmüştü. Kemur ve beldelerinden alternatifler teklif su kaynağı olan Güverte kaynağına HES yapımı düşüncesi daha büyük bir tahşistlik. Dnyanın her yerinde estetik gittiye anen kireol kulan deplakulu konunda su da tedbirler alndığı bir deinde boylylene bir dnyaycı su kaynağına HES ile izni verildi. Kemur ve Güverte kaynağı, Kemur ve beldelerinden tamamına kime ve kullana suyu tağılamakta. Boylylene hayati bir noktada bu ri faaliyete izin vermek, kş konusunu enant edemeyen kadar vahim. Boylylene bir dnyaycıen otay aınması dnyaycıu bile bakiyını ve tarazıcıları endişelendiren kaynağı dnyaycıtır. Zde

‘Basin g

Milîyetçi Hareket
konularından ol-

"Özellikle ulus-
kârların baskını al-
maz hale geldi. Mi-
nister hıymana uğra-
şmamayı tercih et-
tiği için ailemiz pulu-
suz kaldı. Milliyet-
çiler gündemini iş-
teki görüşlerini

“... Ağva Çayının doğal akım koşullarının etkilenmesinin beklenmekte olduğu, tatlı su alglerinin su ortamında primer üretici canlılar olduğu ve yapılarındaki pigmentleri sayesinde karbondioksit ve suyu ışığın etkisi ile karbonhidratlara çevirdikleri, böylece su ortamındaki besin değerinin ve çözünmüş oksijen oranının artmasını sağladıkları, sonuçta kendi gelişimlerini sağlayarak besin zincirinin ilk halkasını oluşturdukları ve bu şekilde üretime olan katkıları ve üst basamaktaki canlılarla olan ilişkileri açısından önem taşımakta olduğu, HES’lerin, genel olarak bölgedeki akıntı yapısında değişikliklere neden olacağı için bazı habitat değişimlerine de neden olacağı” belirtilmektedir (KR-HES-EDRAP, 2012).

Bu tespit proje alanındaki mevcut hidrolojik sistem ve ekolojik işleyişin önemini ortaya koymaktadır.

- Proje metninde “... suyun iletim hattıyla taşınması sırasında, özellikle orman içi geçişlerde ağaç kesiminin habitat parçalanması, habitat kaybı ve ekoton alanı oluşturarak alandaki biyoçeşitliliğin zaman içinde değiştirebilecek olması ekolojik bir sorun olarak dikkate alınabilir. Buna yol açan temel faktör, su kanallarının geçeceği güzergâhtaki ormanın tıraşlanarak kesilmesidir. Suyun kapalı kanallarla taşınması önemlidir. Su eğer açık kanallarla taşınırsa akarsuya paralel uzanan bu hat suya yönelen hayvanlar için önemli engel oluşturabilecektir.” denilmektedir (KR-HES-EDRAP, 2012). Bu durum proje havzasının tehdit altında olduğunu ve yapılacak

çalışmaların geniş alanları etkileyeceği için ekosistem hasarına, türlerin alanı terk etmesine ve üreme stresine girmelerine neden olabileceğinin gözden kaçırılmaması gerekmektedir.

Genel olarak akarsu, nehir ve/veya derelerde yaşayan balıklar gerek üremek, gerek beslenmek, gerekse kışlamak amacıyla belirli dönemlerde mansaptan membaya doğru göçler gerçekleştirmektedir. Alanda mevcut olan balık türlerinin üremesinin engellenmemesi için söz konusu baraj/regülatör ve HES'lere "balık geçitleri" yapılması şeklinde tek yönlü ve yararı tartışmalı bir çözüm öngörülmektedir. HES Projesi inşaat süresince, iş makinelerinin geçmesi için dere yatağında yapılacak oynamalar ve düzeltmeler stabil halde bulunan dere yatağının yapısının değişikliğe uğraması yoluyla mevcut hidrolojik sistemi etkileyecek unsurlardandır. Bu tip proje uygulamalarından da görüleceği üzere; Kesme Çay deresi üzerinde planlanan bu proje

nedeniyle; yörenin doğal yapısına müdahale edilecektir. Projenin su alma yapısı ile regülatör ve mansap arasındaki alanda yeterli su kalmayacaktır. Normal zamanlarda bile, dere yatağındaki bazı kısımlarda mevcut su yaz aylarında minimal seviyeye inmektedir. Projenin uygulamasıyla bu alanlardaki zemin suyunun daha da düşeceği, hatta zaman zaman dere yatağının susuz kalabileceği ve alanın doğal yapısının değişmesinin kaçınılmaz olduğu görülmektedir. Bu nedenlerle, akarsu havzasındaki balık ve diğer sucul ekosistem öğelerinin (sucul ve karasal flora ve fauna ve endemik bitki türlerinin) su ihtiyaçlarını giderememelerine, geri dönüşü olmayacak şekilde yok olmalarına neden olabileceği kaçınılmaz bir gerçektir.

Bölgedeki yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan türler, endemikler ve relikt endemikler.

• Ağva Deresi üzerinde Kesme Regülatörü ve HES Proje Alanı ve Çevresinin Ekolojik Değerlendirmesi" çalışması; literatür çalışmalarına dayanmaktadır. **Kesmeboğazı**, Davis tarafından Türkiye Florası'nda kullanılan kareleme sistemine göre **C3 karesi içinde** yer almaktadır (Davis, 1978). Proje alanı ile ilgili olarak gerçekleştirilen çalışmada; **alanda 138 taksonun bulunduğu ve bunlardan 18 tanesinin endemik olduğu** belirtilmiştir (Beşibiryerde, 2012). Gerçekleştirilen literatür taramaları sonucu alanda bulunması muhtemel **diğer endemik, nadir ve nesli tehdit altında taksonlarla birlikte bu sayının 22 olduğu tespit edilmiştir** (Beşibiryerde, 2012). Endemik, nadir ve nesli tehdit altında olan taksonların 2 tanesi CR (Critically Endangered-Çok tehlikede), 7 tanesi EN (Endangered-Tehlikede), 6 tanesi VU (Vulnerable-Zarar Görebilir), 3 tanesi ise NT (Near Threatened-Tehdit altına girebilir) ve 4 tanesi LC (Least Concern-En az endişe verici) kategorisinde yer almakta olduğu ve ayrıca, 2 taksonun CITES Sözleşmesinde yer aldığı belirtilmektedir (Beşibiryerde, 2012). Proje havzasında "Antalya'nın Beşi Bir Yerde" projesi kapsamında, Akdeniz Üniversitesi, Antalya Orman Bölge Müdürlüğü, Antalya Orkidelerini ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Derneği ile WWF-Türkiye Doğal Hayatı Koruma Vakfı tarafından yürütülen bu projenin Ocak 2013 tarihli gelişme raporunda "... Kesme boğazı

Bölgenin ekolojik anlamda “Akdeniz Ekolojik Bölgesi” sınırlarında yer almaktadır. Akdeniz Havzasının biyolojik çeşitlilik açısından “**Sıcak Nokta**” olarak değerlendirilmekte olduğu belirtilmektedir. Keme Regülatörü ve HES Projesi alanı, aynı zamanda, “**Tahtalı Dağları Önemli Doğa Alanı (ÖDA)**” sınırları içerisinde yer almaktadır. Bu kapsamda Doğa Derneği tarafından 1980’lerin sonlarından itibaren “Önemli Kuş Alanları”, “Türkiye’nin Önemli Kelebek Alanları”, “Türkiye’nin Önemli Bitki Alanları”, “Önemli Memeli Alanları” gibi çalışmalar derlenerek ülkemizde 305 ÖDA tanımlanmıştır. Bu bağlamda, **Tahtalı Dağları Önemli Doğa Alanı (ÖDA)** bitki çeşitliliği açısından son derece zengin olup 88 tür ÖDA

kriterine sahiptir. Bu türlerin çoğunluğu küresel, Avrupa ya da Ulusal ölçekte risk altında olan türlerdir. Bu bölgedeki endemik türlerden 3’ü buzul ve buzul arası dönemden günümüze kadar gelebilmiş relikt (Kalıntı) endemiklerdendir, 2 tür ise endemik olmayıp yine reliktir (Avcioğlu ve Kırac, 2006). Keme Regülatörü ve HES Projesi alanı ve çevresinde “**Floristik Çeşitlilik ve Ekolojik Heterojenite**” nedeniyle habitat ve tür çeşitliliğinin korunması son derece önemlidir. Proje alanı floristik çeşitlilik bakımından son derece hassas olup, Küresel Ölçekte Tehdit Altında 7 tür, Avrupa Ölçeğinde Tehdit Altında 9 tür ve 2 adet Ulusal Ölçekte Nadir Tür mevcuttur (Avcioğlu ve Kırac, 2006).

Resim 2: Çizelge 1’de Sunulan Taksonların Kemer Kesme Vadisi’ndeki yürütülen arazi çalışma sonuçlarına göre yayılış alanlarını gösterir harita (KO: Kemer Orkidesi, OS: Olimpos Safranı popülasyonları)

Resim 1: Kesme Boğazı Bölgesi'nde (Kemer/Antalya havza bazında) alanda yürütülen flora çalışmalarında tespit edilen endemik bitki türleri.

Çizelge 1: Olimpos-Beydağları Milli Parkı Florası, Kemer-Kesme Boğazı Lokasyonunda Yer Alan Bitki Türleri

Kaynak: Beşibiryerde, 2012

Tür Adı	Koruma Statüsü	Tehlike Sınıfı	Koruma Niteliği	Bulunduğu Lokasyon
<i>Ricotia carnosula</i> Boiss.et Heldr.	Endemik	LC	-	Ağva, Peşmen 4518, Güner
<i>Ricotia sinuata</i> Boiss.et Heldr.	Endemik	LC	-	Kemer, Peşmen 3598, Güner
<i>Arenaria pamphylica</i> Boiss. et Heldr. subsp. <i>pamphylica</i> var. <i>Pamphylica</i>	Endemik	VU	-	Ağva, Peşmen 4520, Güner
<i>Paronchia carica</i> Chaudhri	Endemik	VU	-	Adrasan, Peşmen 4403, Güner
<i>Hypericum ternatum</i> Poulter	Endemik	VU	-	Kemer, Peşmen 4867, Güner
<i>Colutea melanocalyx</i> Boiss. et Heldr. subsp. <i>melanocalyx</i>	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3865, Güner
<i>Trigonella carica</i> Hub.-Mor.	Endemik	LC	-	Akyarlar, Peşmen 4477, Güner
<i>Rosularia globulariifolia</i> (Fenzl) Berger	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3843, Güner
<i>Asperula antalyensis</i> Ehrend.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3903, Güner
<i>Asperula brevifolia</i> Vent.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4718, 4720, Güner
<i>Asperula pseudochlorantha</i> Ehrend.	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4717, Güner
<i>Galium dumosum</i> Boiss.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Davis 14072
<i>Cephalaria cilicica</i> Boiss. et Kotschy	Endemik	LC	-	Kemer, Peşmen 4056, Güner
<i>Helichrysum pamphlicum</i> Davis et Kupicha	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4726, Güner
<i>Echinops onopordum</i> Davis	Endemik	VU	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4914, 4767, Güner
<i>Campanula lyrata</i> Lam. subsp. <i>lyrata</i>	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3862, Güner
<i>Cyclamen trochoptheranthum</i> (= <i>C. alpinum</i>) O.Schwarz	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4770, Güner
<i>Fraxinus ornus</i> L. subsp. <i>cilicica</i> (Lingelsch.) Yalt.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4895, Güner
<i>Onosma strigosissimum</i> Boiss.	Endemik	EN	-	Çamdağ, Peşmen 4489, Güner
<i>Verbascum deterrentum</i> Boiss. et Heldr.	Endemik	VU	-	Göynük, Peşmen 4587, Güner
<i>Globularia davisiana</i> O.Schwarz	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4713, Güner
<i>Phlomis lycia</i> D.Don	Endemik	LC	-	Kemer, Peşman 4171, Güner
<i>Sideritis lycia</i> Boiss. et Heldr.	Endemik	VU	-	Adrasan, Peşmen 4391, Güner
<i>Origanum solymicum</i> Davis	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4901, Güner
<i>Calamintha pamphylica</i> subsp. <i>davisii</i> (= <i>C. davisii</i>)	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3662, 3585, Güner
<i>Thymus revolutus</i> Celak.	Endemik	VU	-	Kuzdere, Peşmen 4337, Güner
<i>Dorystoechas hastata</i> Boiss. et Heldr.	Endemik	VU	-	Beycik, Peşmen 3872, Güner
<i>Galanthus peschmenii</i> A.P.Davis & C.D.Brikell	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Deniz 3213, Aykurt
<i>Crocus cancellatus</i> Herb. subsp. <i>lycius</i> Mathew	Endemik	NT	-	Beycik, Peşmen 4118, Güner
<i>Crocus wattiorum</i> (B.Mathew) B.Mathew	Endemik	CR	-	Kesme Boğazı, Koruma Projesi Türümüz
<i>Ophrys climacis</i> Heimeier & Perschke	Endemik	CR	CITES	Kesme Boğazı, Koruma Projesi Türümüz
<i>Ophrys israelitica</i> H. Baumann & Künkele	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2459, 2560, 2334,
<i>Ophrys mammosa</i> Desf.	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2339
<i>Ophrys holoserica</i> (Burm. f.) Greuter subsp. <i>heterochila</i> Renz & Taubenheim	Endemik	VU	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2514
<i>Ophrys lutea</i> Cav. subsp. <i>minor</i> (Guss) O. & E. Danesch	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2469, Peşmen 4216, Güner
<i>Ophrys transhyrcana</i> Czerniak. subsp. <i>transhyrcana</i>	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2458

Tür Adı	Koruma Statüsü	Tehlike Sınıfı	Koruma Niteliği	Bulunduğu Lokasyon
<i>Orchis anatolica</i> Boiss.	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2410
<i>Orchis italica</i> Poiret	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 3549, Peşmen 4219, Güner
<i>Barlia robertiana</i> (Loisel.) Greuter	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2312
<i>Limodorum abortivum</i> (L.) Swartz	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2452
<i>Serapias bergonii</i> E.G. Camus	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2415
<i>Arenaria pamphylica</i> Boiss. et Heldr. subsp. <i>pamphylica</i> var. <i>Pamphylica</i>	Endemik	VU	-	Ağva, Peşmen 4520, Güner
<i>Colutea melanocalyx</i> Boiss. et Heldr. subsp. <i>melanocalyx</i>	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3865, Güner
<i>Rosularia globulariifolia</i> (Fenzl) Berger	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3843, Güner
<i>Asperula antalyensis</i> Ehrend.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3903, Güner
<i>Asperula brevifolia</i> Vent.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4718, 4720, Güner
<i>Asperula pseudochlorantha</i> Ehrend.	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4717, Güner
<i>Galium dumosum</i> Boiss.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Davis 14072
<i>Helichrysum pamphlicum</i> Davis et Kupicha	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4726, Güner
<i>Echinops onopordum</i> Davis	Endemik	VU	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4914, 4767, Güner
<i>Campanula lyrata</i> Lam. subsp. <i>lyrata</i>	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3862, Güner
<i>Cyclamen trochopteranthum</i> (= <i>C. alpinum</i>) O.Schwarz	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4770, Güner
<i>Fraxinus ornus</i> L. subsp. <i>cilicica</i> (Lingelsch.) Yalt.	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4895, Güner
<i>Globularia davisiana</i> O.Schwarz	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4713, Güner
<i>Origanum solymicum</i> Davis	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Peşmen 4901, Güner
<i>Calamintha pamphylica</i> subsp. <i>davisii</i> (= <i>C. davisii</i>)	Endemik	LC	-	Kesme Boğazı, Peşmen 3662, 3585, Güner
<i>Thymus revolutus</i> Celak.	Endemik	VU	-	Kuzdere, Peşmen 4337, Güner
<i>Galanthus peschmenii</i> A.P.Davis & C.D.Brikell	Endemik	EN	-	Kesme Boğazı, Deniz 3213, Aykurt
<i>Crocus wattiorum</i> (B.Mathew) B.Mathew	Endemik	CR	-	Kesme Boğazı, Koruma Projesi Türümüz
<i>Ophrys climacis</i> Heimeier & Perschke	Endemik	CR	CITES	Kesme Boğazı, Koruma Projesi Türümüz
<i>Ophrys israelitica</i> H. Baumann & Künkele	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2459, 2560, 2334,
<i>Ophrys mammosa</i> Desf.	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2339
<i>Ophrys holoserica</i> (Burm. f.) Greuter subsp. <i>heterochila</i> Renz & Taubenheim	Endemik	VU	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2514
<i>Ophrys lutea</i> Cav. subsp. <i>minor</i> (Guss) O. & E. Danesch	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2469, Peşmen 4216, Güner
<i>Ophrys transhyrcana</i> Czerniak. subsp. <i>transhyrcana</i>	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2458
<i>Orchis anatolica</i> Boiss.	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2410
<i>Orchis italica</i> Poiret	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 3549, Peşmen 4219, Güner
<i>Barlia robertiana</i> (Loisel.) Greuter	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2312
<i>Limodorum abortivum</i> (L.) Swartz	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2452
<i>Serapias bergonii</i> E.G. Camus	-	-	CITES	Kesme Boğazı, Deniz 2415

Kesme Regülatörü ve HES Projesinin sosyo-kültürel ve ekonomik yansımaları!...

- Kesme Regülatörü ve HES Proje sahasında yapılacak olan faaliyetin, Milli Parkın sınırında ve aynı zamanda etkileşim alanı içinde kalmaktadır. **Bu havza alternatif turizm bölgesidir.** Özellikle bu havza yabancı ziyaretçiler tarafından **“Doğa Turizmi”** kapsamında tercih edilmektedir. Dolayısıyla, proje yöredeki turizm firmaları ve çalışanlarının büyük tepkisiyle karşılanmıştır. Bu tepkiler yerel ve ulusal basına da yansımıştır.
- Kesme Regülatörü ve HES Proje **alanının sosyo-kültürel etkilenme boyutunu, ulusal uluslararası doğa kültür mirası alanları ile proje alanının bazı bölümlerinin örtüşmesi oluşturmaktadır.** Yani, ulusal ve uluslararası ortak doğa ve kültür mirası olan, Muğla-Fethiye İlçesi sınırları içerisindeki tarihi Kaya Köyden (UNESCO Dünya Doğal ve Kültürel Miras Listesinde) başlayarak Antalya-Kaş İlçesi sınırlarından devam ederek Beydağları Sahil Milli Parkı sınırı olan Gelidonya burnunu takiben Beycik-Gedelme mevkiinde birleştikten sonra, Göynük yaylasından devam ederek Hisarçandır Köyü sınırlarında son bulan **dünyanın en uzun dağ yürüyüşü** (trekking) parkurlarından biri olan tarihi **“Likya Yolu”** bu havzadan da geçmektedir.
- Bu tarihi seyahatin yapılması sırasında geçmişten bu yana gelen yaşam ve efsaneler gündemde tutularak doğa turizmi her geçen gün bu yörelerde daha da gelişmektedir. Bu havza; geçmişe ait tarih, kültür ve doğanın korunarak geleceğe taşınmasını sağlayacak olan, **Likya’nın kuzeye açılan kapısı Kesme Boğaz vadisi ve eski Roma köprüsünün** bulunduğu Kesme Çay havzası doğal güzellikler ile iç içe olan tarihi özellikleri görmek isteyen her yıl binlerce yabancı ziyaretçilerin uğrak yeridir. Bu özelliği ile yöre halkının ekonomisine ciddi katkılar sağlamaktadır. Ayrıca, havzada; i)Doğada bisiklet yolculuğu, ii)Trekking faaliyetleri, iii) At safari yürüyüşleri vb. etkinlikler koruma ve kullanma dengesi doğrultusunda doğa ile uyum içinde yapılarak yerel halkın refahının artırılmasına katkılar sağlamaktadır.

Resim 3: Havzadaki Likya Yolu’ndan bir görünüm.

Planlanan Kesme Regülatörü ve HES projesi faaliyetinin;

- Proje inşasının yer alacağı alanların doğal yapısına etkileri, bu alanlardaki akarsu ekosistemlerine etkileri nedenleriyle yöredeki **endemik, nadir ve nesli tehdit altında bitki türlerinin, bu bağlamda 138 bitki taksonun, 22** endemik bitki türünün ve diğer relikt endemik bitki türlerinin birçoğunun alandan yok olmasına,
- İki milli park alanındaki rezerv alan içerisinde yer alması nedeniyle her iki milli parkında kaynak değerlerinin olumsuz etkilenmesine,
- İki korunan alan arasında kurulabilecek korunan alan ağının (network) kurulamaması nedeniyle bölgenin doğal yapısının ve yaban hayatı yaşamının parçalanmasına,
- Kesme Regülatörü ve HES projesi yer seçiminin Milli Park uzun devreli gelişim planındaki **“Mutlak Koruma Alanı”**na bitişik ve Milli Parkın etkileşim yakınlığında bir alanda planlanmış olması, mevcut hidrolojik sistemi, ekolojik işleyişi, sucul ve karasal flora ve faunayı, doğal peyzaj bütünlüğünü ve biyolojik çeşitliliği olumsuz etkileyeceği ve geri dönüşümü olmayan tahribatlara neden olacağı,
- Doğal güzelliklerle bütünleşmiş kültürel yapıya olacak olumsuz etkileri nedeniyle sosyo-kültürel yapıya ve yöre kırsal ekonomisine büyük boyutlarda olumsuz etkilerinin olacağı,

unutulmaması gereken gerçeklerdir.

Kaynaklar:

KR-HES-EDRAP, 2012; Kesme Regülatörü ve HES Projesi Ekosistem Değerlendirme Raporu.

Beşibiryerde, 2012; Akdeniz Üniversitesi, Antalya Orman Bölge Müdürlüğü, Antalya Orkidelerini ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Derneği ve WWF-Türkiye Doğal Hayatı Koruma Vakfı tarafından gerçekleştirilen “Antalya’nın Beşi Bir Yerde” projesinin Ocak 2013 tarihli gelişme raporu,

UDGP, 2009; Beydağları Sahil Milli Parkı Uzun Devreli Gelişim Planı, Antalya.

Heimeier, H., und, Perschke, T., 1998; Zur Verbreitung einiger Ophrys-Taxa in der Süd- und Südwest-Türkei. Ophrys climacis spec. nov., eine bisher übersehene Art. - J. Eur. Orch. 30 (1): 202 - 229.

Göçmen, B., Arıkan, H. & Yalçınkaya, D., 2011; A new Lycian Salamander, threatened with extinction, from the Göynük Canyon (Antalya, Anatolia), *Lyciasalamandra irfani* n. sp. (Urodela: Salamandridae). *North-Western Journal of Zoology*, 7 (1): 151-160

Ekim, T., Koyuncu, M., Vural, M., Duman, H., Aytaç, Z., Adıgüzel, N., 2000; Türkiye Bitkileri Kırmızı Kitabı, Türkiye Tabiatının Koruma Derneği, ISBN: 975-93611-0-8.

Avıoğlu, B., Kırac, c., O., 2006; Tahtalı Dağları, 308-313, (Cilt: II), Türkiye’nin Önemli Doğa Alanları, Doğa Derneği, Ankara.

Güner, A., Aslan, S., Ekim, T., Vural, M., Babaç, M.T., (edlr.), 2012;. Türkiye Bitkileri Listesi (Damarlı Bitkiler). Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi ve Flora Araştırmaları Derneği Yayını. İstanbul.

Davis, P., H., 1978; Flora of Turkey, Universty of Edinburgh.

Peşmen, H. (1980); Olimpos-Beydağları Milli Parkının Florası. TÜBİTAK Temel Bilimler Araştırma Grubu, Proje No.TBAG-335 Projesi Sonuç Raporu, Hacettepe Üniversitesi Fen Fakültesi Botanik Bölümü, Ankara.

1937'lilerin Son Çınarı: Eşref Soysal

hasan_ikizer@hotmail.com

1 937'de İ.Ü. Orman Fakültesi'nden mezun olanların sayısı 31'dir. Bunlardan 10'u Kıbrıs'tan gelen öğrenciler idi. Aralarında Kıbrıs'ın Baf ilçesinde 22 Eylül 1913 doğumlu olan sevgili ağabeyimiz, hemşehrimiz Eşref Soysal da vardı. Şimdiye kadar Kıbrıs'tan Orman Fakültesi'ne gelip mezun olanların rekorunu kıran olmamıştır. Eşref ağabey ile beni tanıştıran da teyzemin oğlu rahmetli Or. Yük. Müh. Bekir Fidanboy olmuştu.

Eşref Soysal İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi'nden 1937'de mezun olduktan sonra piyade teğmen olarak askerliğini tamamladı. Arkasından Ankara S.3. Or. Müh. namzedi olarak Ankara Amenajman 4. Grup'taki görevine başladı. 2.1. Sınıf Orman Mühendisliği'nden sonra Ünye Orman İşletmesi Müdürlüğü görevine tayin edildi. Daha sonra 2.1 Sınıf Orman Başmühendis Muavini olarak Orman Genel Müdürlüğü'nde görev yaptı. Orman Genel Müdürlüğü 7. Şube Müdürlüğü'nde 2 ve 1 Sınıf Orman Başmühendisi olarak görev yaptı. Bundan sonra Bakanlık'ta Şube Müdürü olarak çalıştıktan sonra Bakanlık Müşaviri görevine getirildi. Bakanlık Müşavirliği görevinden sonra 01.06.1973 tarihinde Bakanlık

Başmüsavırlığı'ne atandı. 07.06.1973 tarihinde de Orman Bakanlığı Başmüsaviri olarak emekli oldu.

Eşref Soysal emekli olduktan sonra İstanbul Göztepe'ye yerleşti. Sonraları İstanbul'dan Ankara'ya gelerek benim de oturduğum Çankaya'daki Çiğdem Mahallesi Dünya Bir Vadi Sitesi'nin karşısındaki Park Sitesi'ne gelerek yerleşti. Aramızdan 1500 no'lu cadde geçmektedir. Karşılıklı mesafemiz 150 metre kadardır. Komşuluk ve ailece uzun süreler görüşmelerimiz ve gidip gelmelerimiz olmuştur. Eşref ağabey ile Çiğdem Mahallemizde yeşillikler arasında uzun süren yürüyüşlerimiz ve çok güzel sohbetlerimiz oldu. Eşi Suzan Hanım'ı kaybettikten sonra da görüşmelerimizi ve ziyaretlerimi aynı sıklıkta hiç aksatmadan sürdürdüm, hâlâda devam etmekteyim.

Eşref ağabey çok temiz giyinir, tam bir beyefendi, sohbeti yerinde, üç yabancı dili iyi bilir. Okur yazar İngilizce, Rumca ve Almanca dillerine vakıf yardımsever bir kişiliği vardır. Eşini kaybettikten sonra çok üzüldü, hayattan tad almayı ve gezmeyi unutarak adeta ölümü düşünmeye başlamış, evden dışarı çıkmayı dahi istemez olmuştur. Bu karamsarlığını da gidermek için çok dil döktüm. Ölmeyi unutmamasını, yalnız olmadığını, her zaman yanında olacağımı dilimin döndüğünce kendisine anlatmaya çalıştım. Hatta bir keresinde 'dalya' demeden ölümü unutmamasını söyledim.

Geçen yıl 22 Eylül 2013'te kendi evinde 100 yaşını hep birlikte ABD'den gelen oğlu Bülent Bey ile iki erkek torunu, Afrika'dan gelen kız torunu, baldızı, kızı Tülin Hanım ile ikiz erkek kardeşi Tayfun Bey olmak üzere bir düzineden fazla kişiyle yüzüncü yaşını yemekte ve pasta keserek kutladık. Bu yıl da inşallah 101. doğum gününde buluşmak üzere sözleştik. Afrika'dan gelen kız torunu Türkçe bilmediği için İngilizce konuşarak anlaştıklarına birlikte tanık olduk.

Eşref ağabey ile rahmetli eşi Suzan Hanım hemen hemen her yıl Yalova'daki yazlıklarına gider, yaz sıcaklarını Yalova'daki yazlıklarında geçirirlerdi. Bir sene biz de eşim ve kızım ile birlikte tatile çıktığımız Ege'den İstanbul'a giderken yolumuz üzerinde olan Yalova'ya evlerine uğramadan geçmek istemedik. Bizi çok sıcak karşılamışlardı. Çay kahve faslından sonra tatlı anılarımızı hep birlikte canlandırdık. Klasik Batı müziğini çok

sevdiğini bildiğimiz Eşref ağabey, bizi müzik zevkinden de mahrum bırakmadı. Çok güzel parçalar dinledik. Yolumuz uzun olduğu için fazla gecikmeden veda ederek ve sarılarak ayrıldık. İstanbul'da birkaç gün kaldıktan sonra Ankara'ya döndük.

Bu arada 17 Ağustos 1999 Adapazarı – İzmit – Yalova depremini de anımsamadan edemedim. Her gün sağa sola telefon ederek bilgi alıyorduk. Ankara'ya dönünce ilk uğradığımız kişiler Eşref ağabey ile eşi Suzan Hanım olmuştur. Bize Yalova'daki depremden nasıl kurtulduklarını anlatmışlardı. Yalova'da büyük bir sarsıntı ve gürültüden sonra, üçüncü katta olan yazlık evleri zemin kata kadar çökerek inmiş, yardıma gelenler tarafından kapı ve pencerelerden sağ salım kurtarılarak Ankara'ya gelmişlerdi. Sonradan yapılan deprem evlerinden kendilerine de Yalova'da bir ev verilmişti.

Sevgili Eşref ağabeyimiz, Orman Genel Müdürlüğü ve Orman Bakanlığı görevlerindeki başarılı çalışmaları ile tanınmış, yabancı dile hakimiyeti ile yurtiçinde ve dışında gitmedik ülke bırakmamış, ABD ve Avrupa'da mesleki inceleme, gezi ve çalışmalarını sürdürmüş, bir çok yabancı ülkede memleketimizi layığı ile temsil etmiş, mesleki dergilerde yazıları yayımlanmıştır. Kendisi Almanların en bilinen özdeyişini bana ezberletmişti: "Tedbir, tedaviden iyidir."

Eşref SOYSAL, Kıbrıs Kültür Derneği Yönetim Kurulu üyeliği ve Genel Sekreterlik de yapmış olup T.C. hükümetinin davetlisi olarak 15-16 Ağustos 1960 tarihinde Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ilanı gecesinde imza töreni salonunda resmi davetlilerle birlikte yer almışlardır. Halen KTKD, Türkiye Ormancılar Derneği ve Orman Mühendisleri Odasının üyeleri arasında duayen olarak bulunmaktadır.

Sevgili Eşref Soysal ağabeyimize sağlıklı ve uzun ömürler, sevgili eşi Suzan Hanım'a Tanrı'dan rahmet ve ışıklar içinde olmasını dilerim.

Daha geniş bilgi için bkz. Kıbrıs Dün Bugün Yarın, Prof. Dr. Derviş Manizade 1975, İstanbul ile Hasan İKİZER, Kıbrıs İki Ulus İki Devlet, 2007, Ankara

“Derneğimiz Ekoturizm Topluluğunun düzenlediği etkinliğe katılan bir lise öğrencisinin ağzından orman ve doğa”

Doğayla Olmak

Nihal KARADENİZ
Atatürk Lisesi 9.Sınıf Öğrencisi

Doğayla olmak... Nefes almak gibiydi benim için. Ama en hakkını vererek yapılanlar var ya hani, onlardan işte... Önce derin, içten, olabildiğince çok havayı içine almak. Sonra bütün oksijeni moleküllerine kadar hissetmek damarlarında... Ve sonra o nefesi vermek huzurla... En sonunda gözlerini açmak ve gördüğün o muhteşem manzarayla karşılaşmak...

Yeşil, ama çok yeşil... Toprak, ama hep basmak istediğin... Sesler, cıvıltılar ve daha fazlası... İşte nefes almak buydu.

Gerçek bir doğasever olan öğretmenimiz Asuman ERÇİN'e ne kadar teşekkür etsek azdır. Bize yüzlerce öğrenci arasından verdiği fırsatla 10 arkadaşımınla birlikte Kızılcahamam Aşağıhöyük Göleti'ne gittik. Öncelikle korkularıyla başlamak istiyorum:

“16 km yürümek kim ben kim? Benim için imkânsızdı. Tahmini olarak ilk yarım saatten sonra yerde sürünen tarifini yapmak bile istemediğim bir ben vardı. Bu da yetmezmiş gibi binbir çeşit böcek beni bekliyordu orada. Sonra ben hep acıkırdım ki... Ya beni beklemezler ve ben kaybolursam?” Bu soruları resmen hatmetmişim kendi içimde. Ama bilmediğim bir şey vardı. Orada öğrendim bunu. DOĞA BİZE ZARAR VERMEZ.

Yürüyüşümüz yaklaşık 10.30 civarında başladı. İlk önce çıkış yolu bekliyordu bizi. Ekibimizde bulunan birkaç kişiyle tanışma fırsatı yakaladık ve bazı konuşmalar yapıldı. Ve yürüyüş başladı.

Hala korkmakla birlikte mutlu hissediyordum. Kendimi hiç bu kadar mutlu hissettim mi bilmiyorum bile. Bir süre sessiz sakin yürüdükten sonra Deniz arkadaşımız bize etrafı tanıtmaya başladı kendi çapında. Herkesten bir yorum... Aslında kimse bir şey bilmiyordu. Ama doğa insanı konuşturuyordu sanki...

İlerleyen dakikalarda enerjisini çok sevdiğim Murat Hoca¹ bize Karaçam'ı anlattı. Hain ökse otunu... Bunları az çok biliyorduk. Sonra bir de Sarıçam varmış. Kendimi çok cahil hissettim doğrusu. Çünkü çamları hep aynı sanırdım. O da yetmezmiş gibi bu ağaçlar sayesinde rakımımızı da belirleyebiliyormuşuz. Şaşırdım haliyle. Bilmeyince...

Kendimi gülmekten alamadığım çiçek toplama muhabbeti... Ne kadar güzel anlattı anısını Selim Hoca². Uzun süre untabileceğimi zannetmiyorum.

Yürüyüş esnasında birçok gölet gördük. Çamlıdere barajını gördük. Kuzuları, keçileri gördük. Çok güzeldi. Sonra bir yerde mola verdik. Bize sorulan soru "Ağacın yaşı nasıl ölçülür?". Bana kalsa keser sayarım halkaları tek tek derdim ki Allhtan demedim. Bir alet bu işlevi görüyormuş zaten. Hayatımda ilginç bulduğum aletler listesine de yazdım ayrıca. Gerçekten ilginçti.

1_ Yrd. Doç. Dr. Murat Alan

2_ Selim Kaplan

Yolumuza devam ettik ve bir süre sonra mola verdik. Bu kısım çok güzeldi. Herkes getirdiği yiyecekleri yedi, çiçek topladı ve ip atladı. Ne kadar da özlemişim ip atlamayı. Bir ben mi? Herkesin içinde yanıp tutuşan bir özlemmiş meğer. Görmüş olduk. Çok eğlendik çokk...

Grubumuzun vazgeçilmez ikilisi ve gezi boyu enerjileri bitmeyen iki arkadaşımın bahsetmeden geçemeyeceğim. Birgül ve Deniz... Günümüz gençliğinin en belirgin iki örneği benim için... Her 100 metrede bir durup selfi çeken ve sonra gruba yetişmek için bağıra çağıra koşan canım arkadaşlarım... İyi ki bizimleydiler.

Doğa bizim içimizden gelenleri düşünmeden söyletmede de çok usta... Yürüyüşümüzün ilk yarım saatinden sonra çok yorulan ama asla pes etmeyen arkadaşım Elif'in şu cümlelerini paylaşmak istiyorum: "Sanırım kulağımdan nefes alıyorum, kalbim beynimde atıyor, yok başım ağrımıyor beynim ağrıyor, daha da gelmem ben ..." Bu cümlelerden sonra arabada dönüş yolunda "Eeee Meke Gölü'ne ne zaman gidiyoruz" diyen arkadaşım. İyi ki bizimleydi.

Ve elbette sınıfımızın en çalışkanı ve en mantıklı insanı olduğumu düşündüğüm arkadaşım Deniz'in notlarım arasına yazdığı yorumunu paylaşmak istiyorum:

"2.Periyot 6A grubundaki 8 elektronu, gittiğimiz yerde anladım.

Bilmiyordum kozalağın tohum olduğunu,

bilmiyordum karaçamı, sarıçamı hatta göknarı. Öğrendim azotu, floru, sodyumu, kromu, gideni gelmeyi.

Ben göknar tohumunun nemli toprağa düşüp çimlenme ihtimalini sevdim.

Ben ökse otunun çamı çürütmesini sevdim.

Ben yağın yağmuru, açan çiçeği, kara bulutları, kuşburnunun dikeninin sevdim.

Ben ormanları sevdim."

Ertesi gün oldu ve sabah uyandım.

İnanmayacaksınız ama yapmak istediğim şey bana bile tuhaf geldi. Daha dün yürüdüğümüz yollarda olmak istedim. Ve ıslak toprağın üzerine yüzüstü uzanmak... İnanmayacaksınız ama bir günde ben doğayı özledim. Ve çok üzüldüm. Bir daha gidememekten, o huzuru yaşayamamaktan dolayı korktum ve üzüldüm. O saflığı, güzelliği, gerçekliği düşündüm, özledim ve üzüldüm. Umarım yine gitme imkânı bulurum.

"Doğa! En küçük bir çaba harcamadan ve mükemmel bir kusursuzlukla en basit maddeden son derece farklı şeyler yaratıyor; hepsinin üzerine de ince bir tül örtüyor. Yarattığı her bir parçanın kendine has özellikleri, her bir durumun ayrı açıklaması var ama sonuçta hepsi birlikte bir bütünü oluşturuyorlar." Ne güzel söylemiş yazar.

Bizi bu mükemmel bir kusursuzlukla en basit maddeden son derece farklı şeyler yaratan doğayla buluşturan öncelikler sevgili öğretmenimiz Asuman ERÇİN'e, TODEG'e, emekleri için Ziya Hoca'ya, engin bilgileriyle bizleri aydınlatan Murat Hoca'ya, Selim Hocalara ve bütün doğaseverlere çok teşekkür ederim.

Gün Dönümünde Giden Olmak...

Ne diyeceğimi, nereden başlayacağımı bilemiyorum. Olanları içime sindiremiyorum.

Böyle mi olacaktı? Desem. Nasıl olacağını pek mi biliyordum? Erol Abi!..

22 Mart sabahı Yeşil Gece katılımım nedeniyle geç uyanmıştım. Dernek lokaline uğramayı düşünmüştüm. Saat 15.30'larda cep telefonumu geç açmışım. Cevapsız arama... Erol Mudanyalı kardeş, açıyorum.

- *Merhaba Erol aramışsın. Nedir?*
- *Abi, Erol abinin durumunu soracaktım.*
- *Ne durumu?*
- *Kaza geçirmiş deniliyor.*

Meğer Mudanyalı kardeş de bitişik salondaymış, yüzyüze geliyoruz. Zeki Girgin kardeş de orada.

Zeki Bey;

- Duymadınız mı, gazete ilanını görmediniz mi? Erol beyi yitirmişiz. Evvelki gün araba çarpmış, hastaneye götürülmüş, kurtarılamamış.
- Hay Allah iki gün önce birlikteydik. Burada.
- Gazete ilanında oğlu Cem'in Amerika'dan gelmesi beklenecek diyor.

Hüseyin TAPAN kardeş de devreye giriyor.

- Abi, ilanda kaza diyor.
- Duymadım, bilemiyorum Hüseyin.

Bir hafta önce "Cumhuriyet" Ankara evinde beraberdik. "Gençliğin Kültür Değişimindeki Rolü" içerikli Sayın Erdal ATABEK'in sunumunu izledik.

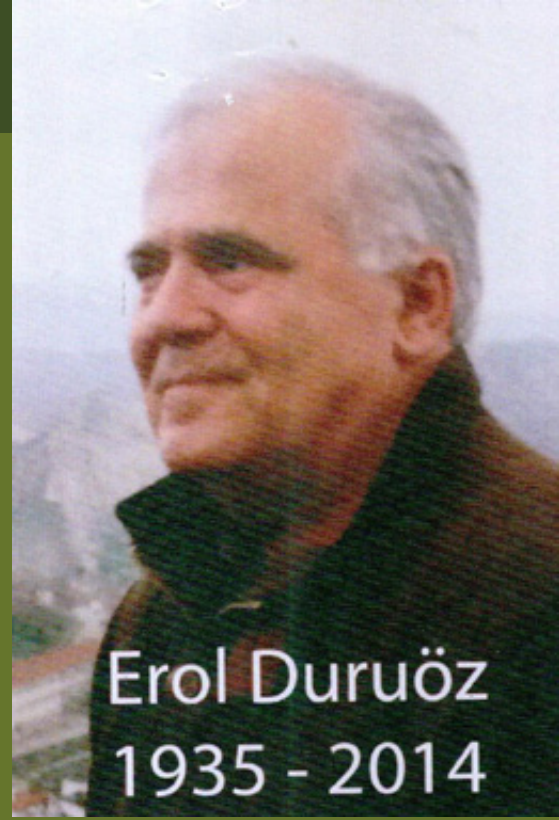
"Cumhuriyet" okuruyuz. İzliyoruz, CUMOK oluyoruz.

19 Mart günü Derneğimiz Konferans Salonunda Sayın "BALBAY"ı da birlikte izleriz belki diye düşlemiştim. Kısmet olamadı.

Sevgili Erol abimle; geneli, günceli, olan biteni, izler, gözlerdik.

Oku, yaz, yay derdi. Kitap hediye ederdi. Lise, fakülte arkadaşı İhsan KURTOĞLU'nun "Almanya Almanlar Almancılar" kitabını, yine arkadaşı "Yargıtay Onursal Üyesi" Sayın Çetin AŞÇIOĞLU'nun "Doğru ve Güvenli Yargı Özlemi ve Yeniden Yapılanma" kitabını yazarlarına imzalatarak, "ÖFKELENİN" kitabını da özel olarak vermişti.

O, çağdaş abim "Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği (ÇYDD)" üyesi, gönüllü, özverili emekçisi idi.

“Kardelen”lere iletiler, yardım sunumlarında çaba gösterir. İhsan KURTOĞLU’nun maddi yardım ve sunumlarını gençlere, öğrencilere iletirdi.

Haydarpaşa Lisesinde okumuş, Orman Mühendisi arkadaşımız Celal IŞILAR’ın liseden de arkadaşı. Erol Abim Orman Fakültemiz futbol takımının “Küçük Erol” u.

Fahri DEMİRDÖĞEN kardeş anlatıyor.

- O gün, Erol’un Paris’te beraber oldukları Nejat GİRAY’ı ziyarete gidecektik. Fahri BATU’yu da alacaktık. BATU’nun rahatsız olduğunu öğrendik. Buluşup Nejat’a da gidemedik. Ertesi gün olayı duyunca bir tuhaf oldum.

-Olunmayacak gibi değil.

Arkadaşlara cep telefonu iletimi yazmayı görev sayıyorum. “Gönlüm razı değil, durduramadık Erol DURUÖZ abim gider oldu. Ona rahmet dileyelim bizlere sabır, sağlık” der oldum.

Erol abim son zamanlarda çok hap kullanıyordu. Görme, duyma, yürüme güçlükleri vardı.

“ÖZ”ü “DURU” abimdi.

Haksever, Hayırsever, Halksever, Yurtsever.

Sabırlı, Sebatlı, Sağduyulu.

Yorulmaz, Yılmaz, Yıkılmaz...

Ve “Cem” oğul geldi. Öğrendik.

Derneğimizden ileti. “KOCATEPE”den kalkış.

24 Mart günü uğurlayacağız. Sabah erken derneğe yollandım. Gelişte, Selanik-Sakarya Caddelerinin birleşim yerinde “HAMİYET İŞHANI”nda “imax internet cafe”ye bilgi iletayım dedim, ilettim. Erol abim orada internete girer facebook’dan iletişim kurardı.

Ve derneğimizin sağladığı olanaklarla “KOCATEPE”ye, “CEBECİ ASRİ MEZARLIĞI”na ulaştık.

Erol abimin ailesi, yakınları, akrabaları, dostları, meslektaşları çok sayıda uğurlayıcıları vardı.

İşkolumuzun Araştırmacı, Planlamacı, Ağaçlandırmacı, Orköycü, Orüscü, İşletmecileri, Çevrecileri, Dernekçi, Sendikacı, Kooperatifçileri, TEMA’cılar, Kırsalcıları, Yeşilcileri. Uğurlayıcıları idik.

Ve Erol abim... “Gün Dönümü”, (Nevruz, Ormancılık Haftası) gününde “Giden Abimiz” oldu.

Onun çok yakınlık gösterdiği “Nuri Işık” abimiz “Babalar Günü”nde gitmişti.

Onları anma, anılarını sunma konusunu gönül görevi saymışım, üstlenmişim.

Anı yazmak zor ve çok acı...

Sevgi ve saygılarımızla anılarımızda var olsunlar...

İyigün PULAT

Prof. Dr. Ali DEMİRCİ'yi kaybettik.

Yrd. Doç. Dr. Zafer YÜCESAN

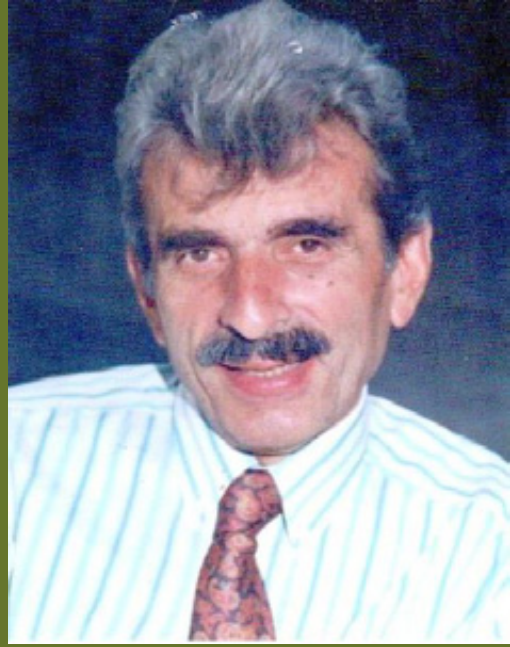
KTÜ Orman Fakültesi
Orman Mühendisliği Bölümü
Silvikültür Anabilim Dalı

Karadeniz Teknik Üniversitesi'ne 32 yıl hizmet etti.
Öğretim üyesi ve yönetici olarak...
Silvikültür ailesi önemli bir ferdini uğurladı...
Askerlik hayatından sonra üniversite eğitime devam etmişti.
Büyüktü yaşça bütün arkadaşlarından.
“Ali Abi” diye hitap ederdi arkadaşları.
Erken oldu ölümü, her beklenmedik ölüm gibi...
Sevi doluydu, alçak gönüllüydü Ali Hocam.
Çobandan öğrendiklerini bile anlatırdı.
Yaklaşık 20 yıllık mesleki birlikteliğimiz vardı.
Çok daha uzun yıllara dayanan ailevi dostluğumuz.
Ne bıraktı geriye?Çok şey...
60' a yakın bilimsel çalışma...
Yol gösterdiği 17 bilim insanı.Sevgi bıraktı.
Alçak gönüllülük bıraktı.
Doğaya karşı kararsız bir bakış açısı,
Tereddütlü bir yaklaşım bıraktı.
Statükocu olmadı, yenilikçiydi ve gelenekselliğe karşı yürekliydi...
Doğaya, doğal olaylara şablon uygulamayan,
Kendine özgü bir yaklaşım bıraktı.
“Karışık meşcereler büyük alan siper yöntemi ile gençleştirilebilir” dedi.
Bu konuda derinliği olan bir felsefe bıraktı.
Uygulama sonuçlarını gösterebilme fırsatını bulamadı.
Karışık meşcereleri emanet bıraktı meslektaşlarına.
Binlerce öğrenci bıraktı.Başka?
Acılı bir eş bıraktı.
Vakur bir oğul, örnek bir genç bıraktı.
Dünya tatlısı bir kız evlat bıraktı.
Yardımsaver bir insandı.
Yardımcı olmak adına çıktığı yolculuk son yolculuğu oldu.
29 Mart 2014 günü,
Geçirmiş olduğu trafik kazasında Sevgili hocamı kaybettik.
Acımız ve kaybımız çok büyük.
Ruhun şad, mekânın cennet olsun Ali Hocam.

KALYONCU ARKADAŞIM!..

İyigün PULAT

Gün 11 Nisan 2014, öğle vakti. Cep telefonumuzda bir mesaj. “Üyemiz Turan KALYONCU vefat etmiştir. Cenazesi *yarın ikindi namazını müteakip “Karşıyaka Mezarlığında” defnedilecektir*”.

Bir burukluk, beklenmeyen bir durum. Birkaç gün önce lokalde rastlaşmış, selamlaşıp, hatır sormuştuk. Her zamanki gibi sevimli idi, sağlıklı görünüyordu. Dönem arkadaşımız, çağdaşımız, iş ortağımız. Askerlik sonrası Orman Amenajman Heyetleri Mühendisliklerimiz oldu. Turan kardeş Mutlu BOZ’la birlikte Muhittin ORPAK abinin başkan olduğu heyette çalışmıştı. 60’lı yıllar. Turan kardeş 1936 Rize-Pazar doğumlu. Ellili yılların ortalarında İ.Ü. Orman Fakültesi öğrencisi. Başlangıç Fen Fakültesi. Öğrenci yurdu Beyazıt’ta. Yurtta kalışı sonrasında yurt arkadaşları ve komşu yurt kızları ile ilişkiler oluşturma girişimleri var. Çevresi ve tanışları konusunda merak duyar, araştırma yapar, duyarlık gösterir. Arkadaşları ona “Mayk” bile diyecek olurlar, dost ortamında “Yiğit” olarak da anılır, aranırdı.

Kalyoncu kardeş; gerçekten ilgili, izleyici, gözleyici. Sıcak bakışlı, güler yüzlü, hoşgörülü. Ormancılık ortamında bir süre çalıştığı amenajmandan sonra, o zamanlar iş kolumuz olan “ORÜS”, kuruluşumuzun “ARDEŞEN KERESTE FABRİKASI”nda görev veriliyor.

Daha sonra “Bakanlık Teftiş Kurulu”nda Müfettişlik görevi veriliyor, sürdürüyor. Ve emeklilik aşamasına buradan ulaşıyor. Sevgi ve saygı ile anılmayı hak ediyor.

Uğurladığımız sırada, uğurlama yerinde biz yakın arkadaşları, iş kolu yoldaşları yanındaydık. Ailesi, eşi, sevgili çocukları, çok sayıda hemşehrileri Rize, Pazar’lılar oradaydılar. Tavukçu Lokanta Sahibi İsmail Usta’da oradaydı.

Turan kardeş, rahmetler, ışıklar içinde anılarımızda var olsun...

01.01.2013-31.12.2013
Tarihleri Arasında
Kaybettiğimiz
Meslektaşlarımız

VEFAT EDENLERE
RAHMET, YAKINLARINA
VE MESLEKTAŞLARIMIZA
BAŞSAĞLIĞI DİLERİZ.

(Bize ulaşan haberlere ve mesleki
dergilerdeki bilgilere göre
düzenlenmiştir)

Düzenleyen
M.Yaşar İNAN

ADI SOYADI	ÜYELİK DURUMU	VEFAT TARİHİ
Mustafa YENİSEY	OMO, TOD	16.01.2013
Muhlis PAMUK	OMO	24.01.2013
Adnan AYDIN	OMO	09.02.2013
Adnan ÇUVAŞ	OMO, TOD	13.02.2013
Ergün ERSÖZ	OMO	14.03.2013
M. Zeki DİLER	OMO	18.03.2013
Zekai ORUÇ	OMO, TOD	22.03.2013
Yusuf Ziyaettin GÜNAY	OMO, TOD	15.04.2013
Şinasi YÜKSEL	Orman Teknikeri	17.04.2013
Muhittin KIZILEL	OMO	9.05.2013
Ercan BİRCAN	OMO	23.05.2013
Faruk ABDULLAHOĞLU	OMO	24.05.2013
Süleyman Sırrı KÖKSOY	OMO	25.05.2013
Hasan Sıtkı YİĞİT	OMO	31.05.2013
Recep BOZKURT	OMO, TOD	06.06.2013
İsmet ŞANLI	OMO	20.06.2013
Ahmet CİVELEK	OMO	21.06.2013
Hüsnü ESEN	OMO, TOD	25.06.2013
Nafiz ÖZEL	OMO, TOD	26.06.2013
Mecit Orhan TÜTER	OMO, TOD	06.07.2013
Güngör GÜRKAN	OMO, TOD	08.07.2013
Hasan BOZ	OMO, TOD	14.07.2013
Nevzat KAPTAN	OMO	23.07.2013
Esat Remzi TAŞTAN	OMO	23.07.2013
Kemal AŞK	OMO, TOD	29.07.2013
Abdurrahman YEŞİLDAL	YTOD	28.07.2013
Mehmet Ali ÇELİK	OMO	14.08.2013
Mehmet ALTINTAŞ	OMO	17.08.2013
Zübeyir AKYILDIZ	OMO, TOD	22.08.2013
Ayhan SAVAŞ	OMO	20.09.2013
Engin ATEŞ	OMO	24.09.2013
İbrahim BOSTANCI	Orman Teknikeri	09.10.2013
Zeki BORAN	OMO, TOD	17.10.2013
Tahir YÜCEKÖK	TOD, YTOD	18.10.2013
Cemal TAN	Orman Teknikeri	22.10.2013
Hıdır KOLAY	OMO, TOD	24.10.2013
Halis TALU	OMO	26.10.2013
Ali Rıza UZUNER	OMO, TOD	30.10.2013
Ahmet TARHAN	OMO, TOD	30.10.2013
Halil UZUN	OMO	09.11.2013
Rahmi DEMİR	OMO	16.11.2013
Faruk BOYACI	OMO, TOD	17.11.2013
Turgut ÖZÇELEBİ	OMO, TOD	08.12.2013
Hasan DEMİR	OMO	11.12.2013
Sami DUYAR	TOD, YTOD	21.12.2013
Aydın ÖZENER	OMO	24.12.2013

YİTİRDİKLERİMİZ

EROL DURUÖZ
ANKARA – 1935
İ.Ü. ORMAN FAK. – 1960
ANKARA – 22.03.2014

TURAN KALYONCU
PAZAR - 1936
İ.Ü. ORM. FAK. - 1960
ANKARA - 11.04.2014

YUSUF DİZDAR
PİRLEPE – 1922
İ.Ü. ORMAN FAK. – 1950
ANKARA – 8.3.2014

GÜNGÖR İŞLEK
KIRKLARELİ-1944
İ.Ü. ORMAN FAK. – 1966
AYVALIK-26.04.2014

MEHMET PARLIYANOĞLU
TARSUS 1953
1981 HACETTEPE ÜNİV. MYO
“ORMAN TEKNİKERİ”
VEFAT: 29.04.2014

*Sonsuzluğa uğurladığımız üyelerimize
Tanrı'dan rahmet yakınlarına ve meslek
kamuoyumuza başsağlığı dileriz.*

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği
Tuna Caddesi No:5/8 Kızılay-ANKARA
Tel: 0312.433 84 13 Faks: 433 26 64

www.ormancilardernegi.org

Sayın Üyemiz,

Derneğimiz Banka Hesap bilgileri aşağıdaki şekilde değişmiştir:

ZİRAAT BANKASI ANKARA YENİŞEHİR ŞUBESİ
ŞUBE KODU: 471

NO:	HESAP ADI:	CİNSİ:	HESAP NO:	IBAN:
1	DERNEK	TL	5002	TR250001000471397751395002
2	DERNEK	EURO	5007	TR840001000471397751395007
3	İŞLETME	TL	5001	TR940001000471450795005001
4	İŞLETME	EURO	5003	TR400001000471450795005003

Bu hesaplara Türkiye'nin herhangi bir yerindeki Ziraat Bankası şubelerinden **hiçbir masraf ödemededen** Üyelik Aidatı ve RIXOS konaklama bedelini havale edebilirsiniz. Buna göre:

1) ÜYELİK AİDATLARI için;

Türkiye Ormancılar Derneği TR250001000471397751395002 nolu hesabına Üyelik Aidatı olarak yatırılması gerekmektedir.

2) RIXOS Otel konaklamalarında;

Yüksek sezonda (Nisan-Ekim Ayları)

Türkiye Ormancılar Derneği İktisadi işletmesinin Hesabına (TR400001000471450795005003) gecelik konaklama bedeli olarak 24 EURO,
Türkiye Ormancılar Derneği TR840001000471397751395007 nolu hesabına BAĞIŞ olarak gecelik 6 EURO yatırılması gerekmektedir.

Düşük sezonda (Kasım-Mart Ayları)

Türkiye Ormancılar Derneği İktisadi işletmesinin Hesabına (TR400001000471450795005003) gecelik konaklama bedeli olarak 20 EURO,
Türkiye Ormancılar Derneği TR840001000471397751395007 nolu hesabına BAĞIŞ olarak gecelik 2 EURO yatırılması gerekmektedir.

	KONAKLAMA AYLARI	GECELİK KONAKLAMA BEDELİ	BAĞIŞ	TOPLAM
YÜKSEK SEZON	NİSAN-EKİM	24 EURO	6 EURO	30 EURO
DÜŞÜK SEZON	KASIM-MART	20 EURO	2 EURO	22 EURO
IBAN		TR400001000471450795005003	TR840001000471397751395007	
HESAP DETAYI		TOD İKTİSADİ İŞLETMESİ	TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ	

Bu işlemler için Türkiye'nin tüm Ziraat Bankası şubelerinden herhangi bir masraf alınmayacaktır.